

rufi. qualis est minorū cisterciē
fiū. albi qualis est carmelitarū
varij q̄lis ē seculariū clericorū et
laycorū q̄ det̄minatūbitū nō ha
bent **Vel** dic q̄ equi sunt viri
iusti q̄y quidā sūt rufi p̄ carita
tē: nigri p̄ huilitatē: albi p̄ ino
cētā et castitatē: varij p̄ hones
tatē **Ps.** **Cirā** amicta varietate

Vel dic eōtra q̄ equi dyabo
li sūt peccōres **Psā.** xxx. **Equi** eo
rū caro et nō spūs. et istorū q̄dā
sūt rufi p̄ maliciā. q̄dā nigri p̄
infamiā. q̄dā albi p̄ ypoc̄sim. q̄
dam varij p̄ duplicitatē et inco
stātiā

In hā
pit moralizā^o p̄mi lib̄ macha.

Alexander rex mace
donum multos re
ges et p̄ncipes de
bellauerat: muicio
nes eorū cōfrega
rat. spolia multitudis gētū acce
perat. et in manu forti regnaue
rat super terrā. et factū ē q̄ mo
rere et regnauerūt pueri eius.
vnusquisq̄ in regno suo. et ipo
suerunt sibi diademata et multi
plicata sūt mala in terra **Sic**
vere dico q̄ alexander qui inter
pretatur auferēs angustias te
nebrarū. i. bonus prelatus qui
tēbras angustie et ignorantie p̄
sapientiā scit auferre. angustias
subditoꝝ p̄ dulcedinē et clemē
tiam scit lenire. q̄n̄ regnat ī ec
clesia vel patria ita fortiter et p̄
p̄e q̄ malos tirānos fortes sup
peditat. muicōes. i. malas cogi

taōes eorū dissipat. spolia scia
rū et diuiciarū vndiq̄q̄ augmē
tat. h̄ sepe fit q̄ ipso mortuo in re
gno eius vel ecclā diuisiones so
lent fieri. ita q̄ de pueris suis. i.
subditis quilibet vult regnare.
et dyadema iurisdōis capē. ita
q̄ sine rege et r̄gimine vagātes
quilibz ambicio se cupit impare
vel saltē sine iugo sicut rex viuē
et manē. **Judi.** xvij. **In** diebus
illis rex nō erat in israhel h̄ vn̄
q̄sq̄ h̄ qd̄ volebat f̄cebat. **Ista**
ei in ecclis vel cōuentibz p̄ mor
tem p̄lati videntur. qz quilibet ī
ponit sibi dyadema in quātū p̄
lati fieri p̄sumūt et imaginant̄
et quilibet in loco suo regnat in
q̄tū vagabūdi sūt. et obedire
maioribz dedignant̄ et sic mala
multiplicāt̄ in terra. qz p̄ mortē
boni p̄lati et p̄ dissensionē elige
tū. p̄ insolentia p̄sumentū sub
ditoꝝ sūt in ecclā multa mala.
sic dicit̄ **Proū.** xi. **Ubi** nō ē gub
nator: populus corruet. **Fac**
tū ē q̄ antioch^{us} radix peccati im
poneret sibi duo dyadēata et re
gnaret super asiam et egiptum
non sufficiebat sibi regnum asie
et grecie possidere nisi ecclā stu
deret alienum regnum scilicet e
gipti p̄ violentiam vsurpāe **Cū**
igitur preualuisset contra ptolo
meū regem egipti et spolia q̄m
plurima cōgregass̄ apposuit ec
clā filios israhel impugre **Intra**
uit igitur sanctificacionem in su
pbia et accepit altaē aureū m̄saz

et candelabrū. phialas. mortari
ola aurea. velum. cortinas et or
namentum aureum quod erat i
facie templi et accepit aurū. ar
gentum. vasa cupisabilia. the
zauros occultos de domo domini
et cōminuit omnia et sublati oī
bus in terram suam redijt et ibe
rusalē tristē et desolatā dimisit
Causa autē quae ista mala filiis
israhel deus pmiserit peruenire
redditur ibidē. quia in diebus il
lis exierant ex israhel filij iniqui
qui a testamento dei recesserant
et testamentum cū gentibus dis
posuerāt. gymnasium sūm modū
gentilium in iberusalem contra
perunt prepudia sibi fecerunt et
nationib⁹ se iūxerunt et venūda
ti sunt vt facerent mala et accēde
tes ad regem. potestatem faciē
di iusticiam impetrauerunt q̄b⁹
deus indignatus ipsam ciuitatē
iberusalem i manu antiocchi red
didit. qui templum et ciuitatem
vt dictū est exspoliavit. **E**xpo
nendo mistice dico q̄ iberusalez
ecclesiam significat que filios is
rahel id est ecclesiasticos deum vi
dentes continet et sic fit q̄ hic in
ueniuntur multi iniqui testamē
tum dei et cultum religionis et ec
clesie contempnentes et ab eo p
vicia recedentes. testamentū gē
cium id ē ritus et mores seculari
um eligentes et se in moribus et
ritibus et gentium nationib⁹ id
est secularibus cōformantes gē
nasia secularis sciencie in iberusa

lem id est in ecclesia introducen
tes et prepudia carnalis vite sibi
facientes et a rege id est a prin
cipibus secularibus potestatez fa
ciendi iusticiam id est seculaia of
ficia. cōmissiones et negocia ipe
trantes. **V**idens igitur domin⁹
filios israhel id est ecclesiasticos
in seculare conuerti vitā regula
rem et ecclesiasticam negligere
et secularem diligere et amplecti
solet eos antiocho id ē mundi ty
rannis et regibus subiugare. qz
iam non cessant iberusalez et tē
plum ipsius id est ecclesiam et
religionem bonis suis tempali
bus spoliare p̄s Tradidit eos i
manus gentium: et dñati sunt
eorum qui oderunt eos. **N**ō enī
sufficit istis principibus q̄ nota
bilia tēgna habeant quinymmo
ad alia regna possessiones et ter
ras iugiter aspirant et anhelant
Nec eis sufficit egipti id ē mūdi
spolia et diuicias tollere nisi etiā
contra iberusalē id ē contra eccle
siam studeant rapinis dimicāe et
eā bonis ipsius spoliare **I**sti igitur
duo dyademata sibi iponunt
inquantū in mundo et in ecclesia
dominari querant: clerum gūāt
et premunt. **V**el dic contra am
biciosos. **A**ntiochus qui inter
p̄tat paup̄ filēs sūḡt ābicosos q̄ i
p̄ncipio se eē paupes p̄dicant si
lentes et pacificos se fingunt p̄s
Paup̄ ego sū et i laboib⁹ et. **S**ic
igit̄ fāt q̄h sup̄ duo regna ipat
i. q̄ duo officia acq̄rit: regnū

proprium. i. status sibi propor
tionatus nō sufficit quinymmo
regna et beneficia aliorum am-
bit et cupit. et sic quādoq; fit q;
pro lomeū de regno egiti. idē ali-
quem alium de sua dignitate de-
ponit. et sic duo dyademata .i.
duas dignitates sibi accipit. **A**-
poea. xiiij. **H**abet duo cornua si-
milia agni. **E**t alibi **I**ntrauit pro-
lomeus antiochiā et ipso sinit sibi
dyademata. **S**ed isti adhuc nō
sufficit nisi ad iberusalē. i. ad tē-
plū. i. ad maioris statū vel digni-
tatis p̄latuā uēiat quā supbe et
ābiciose intrare procurat. **I**ste i-
gitur mediante exercitū suo. i. al-
tis principib; secularibus intrat
sanctificationem. i. ecclē prela-
tionem in superbia. vbi pro certo
cū intrauerit statim se conuertit
ad vasa aurea et argentea orna-
menta et supellectilia. i. ad ecclē
diuicias dep̄dādū ad subditos
molestandū et templum sibi cō-
misse ecclē spoliandū. et qd̄ dete-
rius ē q̄cquid potest in ista ibe-
rusalem. i. in isto tēplo rape in-
terriā suā ad litterā portat in do-
mo p̄na palacia edificat. et de
bonis ecclē nepotulos ditat. et
sic tēplū suū depauperare vt di-
cet alios nūq̄ cessat. **I**llud autē
infōrtunium misere iberusalem
merito superuenit. quia filij sc̄i
mali ecclēstici a testam̄to leḡ di-
uine rēcedunt et p̄ diuersa pecca-
ta nacōib; secularib; similes atq;
pares fiunt. **E**t sic habere talem

prelatum. p̄pter peccatū ppli
merēt. cū delinquit **J**ob xxxiiij
Dns regnare facit hoiez ypocri-
tā p̄pter populi peccā. **V**el dic
q; talis antiochus est dyabolus.
qui p̄pter peccata xp̄ianoꝝ vs-
q; ad iberusalē. i. vsq; ad xp̄ia-
noꝝ fidē. exercitū vicioꝝ dedux-
it sanctificacōem. i. statum religi-
onis cum supbia intrauit. et ta-
men ornamenta sp̄ualia abstu-
lit penitus. **E**m̄ ei sustulit alta-
re deuotionis candelabrum dis-
crecionis mensam cōpassionis.
phialas predicacōis mortario-
la diuini timoris velū continētie
et casti mitoris coronas eminētē
e et honoris et ornamentū bone
conuersacionis et sp̄ualis bone-
statis et decoris. **H**is em̄ omni-
b; iā videt ecclē p̄ dyabolū spo-
liata et ad tristē desolacōem dedu-
cta. **A**urū em̄ et argentū et ocul-
tos thezauros. i. sapientiā clemē-
tiā et v̄tutes sustulit. et vasa cō-
cupiscibilia. i. bonas et sc̄as per-
sonas em̄ rapuit et amouit. **T**re-
no. p̄o. **M**anū suā misit hostis
ad oīa desiderabilia eius. **E**t hoc
pro certo quia filij israhel et vi-
ri ecclesiastici qui nacōibus se
cularib; se conformare nitunt̄
et testamentum dei et cultum re-
ligionis et ecclesiastice discipline
abominantur. talia incurrere p̄-
merentur. **E**zechielis vicesimo-
tercio. **S**celus tuum et fornicā-
ciones tue fecerunt tibi hec. rē.
• **V**el si vis dic q; antiochus

est malus prelati quo intrante
et impante in iherusalē id est in
ecclesia vel religione statim per
suum malum ē gimen ibidem de
ficiunt spūales et temporales di
uitiæ a supradicte. quia **Proubi.**
xxviii. dicitur. **Regnantibus** im
pijs ruine hominū. **Idem** autē
dic de malo principe quando in
cipit in patria dominari. **Cō**
sequenter ibidem dicitur q̄ spo
liato templo per antiochū inge
muerunt principes seniores et iu
uenes virgines infirmate sunt et
spēditas mulierū est imutata
et omnis maritus sumpsit lamē
ta et vniuersa domus iacob idu
it confusionem. **Hic** vero tēplo
ecclesie exspoliato principes sei
ores iuuenes virgines mariti et
mulieres et omnis status secula
rum personarum spūaliter infir
mantur et de bono in malum im
mutantur. **Constat** q̄ ecclesiasti
as a dyabolo per peccatum spo
liatis seculares solent malo exē
plo eorum facilliter desolari et a
vritū tramite imutari. **Asa. xxiii.**
Sicut populus sic sacerdos. **Dicit**
consequenter ibidez q̄ princeps
tribuoꝝ missus a rege venit iheru
salē et locutus ē eis verba paci
ca in dolo et crediderunt ei. h̄ au
tē infra urbem receptus fuisse irru
it repente in ciuitatem et pdidit
populū ex israhel et accepit spoli
a ciuitatis et succendit eam igni
et destruxit domos ei⁹ et muros
eius in circuitu et captiuas dux

it mulieres et natos et pecora pos
sederunt et facta est iherusalē hi
tacio exterorum et facta ex̄ta a
semine suo et nati eius derelique
runt eam: sanctificatio eius deso
lata est dies festi eius cōuerfi sūt
in luctum: sabbata ei⁹ in obpro
brium: honores eius in nichilū
s̄m gloriam eius multiplicata ē
ignominia eius. **Moralit** ihe
rusalē est anima ad quā iniqu⁹
princeps id est dyabolus p̄ tēp
taciones se applicat et sibi in do
lo sub specie boni mala suggerē
do loquitur ita q̄ quādoq; p̄ ma
las complacencias et cōsensus fi
bi credit et eum recipit et admit
tit sed statim postq̄ ciuitatez mē
tis p̄ peccatum mortale intraueit
repente p̄ viduorum amuluꝝ su
per ipsam irruit et populum id
est potencias et consensu⁹ destru
it: spoliaq; virtutum diripit mu
ros discipline scilicet regularis
in ea destruit et igne cupiditatis
eum cremat et comburit id ē bo
nas affectiones: natos eius id ē
viriles opaciones ab ipsa capti
uat penitus: pecora vero id ē bes
tiales motus ibi possidet atq; nu
trit et sic fit q̄ ista a suo semine id
est a bonis virtutibus fit extera
alteri populo scilicet vicij⁹ fit sub
iecta. **Nam** sanctificatio sue des
uocinis desolatur festiuitas spūa
lis gaudij contristatur sabbatū
quietis mentis sollicitudinibus
conturbatur et sic honor sue spi
ritualis et rationalis cōditionis

in nichilum cōputātūr et sic glo-
ria quā aīa habuerat ante peccā-
tū in ignoīam cōmutat̄. **Tren.**
pō. In circuitu eius hostes eius
facta est iherusalem quasi pollu-
ta mēstruis. **Statū** est igit̄ talem
hospitē ēcipere et cordis nrī ia-
nuas p̄ consensū tali principi a-
perire. **Vel** dic misticē q̄ ihe-
rusalem significat ecclesiam p̄n-
cēps ambiciōsū. **Ista** ē ei veritas
q̄ ambiciōsus in dolo verba pa-
cifica loquit̄ seip̄z mitē dissimu-
lat vt ingressus sibi pateat et ad
statū p̄lacōis interius intra ec-
clesiā admittatur s̄ quādo se vi-
det introductū et ad prelacōnis
officiū sublimatum in statu et
officiō confirmatū. statim solet
contra subditos per rapinas et
exactōes irruē. populū subdi-
torum perdere. spolia et diuici-
as huius ciuitatis amulare: muros
ciuitatis. i. libertates et
p̄uilegia irrumpere: ignē cru-
delitatis vbiq; accendere. mulie-
res et natos. i. inferiores perso-
nas et simplices scandalizare et
a statu grē captiuare: pecora ve-
ro. i. carnales personas seā ac-
cipere. **Et** sic ista ciuitas siue ec-
clesia a semine suo. i. ab omnibz
filijs suis ex terra efficitur inq̄tū
nullus compatriota vel grē fili-
us in ei? beneficijs et officijs p̄-
mouetur. fitq; hitacio exteriorū
iq̄tū isti p̄lati ibi introducūt in-
titudinē s̄ sanguineorū et opato-
raz suoz. **Tren.** q̄rto. **Hēditas**

terre v̄rsa ē ad alienos: domus
nrā ad extraneos. **Sub** tali igit̄
principe scificatio deuociōis sab-
batū et festū q̄etis et cōsolaciōis
hōz dignitatis et p̄mōis et vt
breuiter concludat̄ tota glā cō-
mutat̄ in ignoīam vilitatis et cō-
fusiōnis. **Tren.** ij. **Oblinōi** tra-
didit dominus sion festiuitatē et
sabbatum. **Qz** p̄ certo q̄tū sub
bono prelato vel principe ecclia
vel patria consolat̄ tm̄ sub malo
ābiciōso raptore cōfūdīt t̄palit̄
et spūaliter desolat̄. **Hi** apo. xv.
ij. **Quātū** glorificauit se in deli-
cijs tantū date ei tormētū. **Se-**
quit̄ ibidē q̄ p̄ milites regis an-
tiochi desolata et vastata ē ihe-
rusalē. ciuitatem dauid. i. arcē
sion cēperūt et eā turribz et mu-
ris muniuerunt. et constituerunt
ibi gentem peccatricem viros ū
quos et conualuerunt in ea et i-
bi posuerunt arma et escas et cō-
gregauerūt spolia iherusalem
et posuerūt illic et facti sunt eis
in laqueum magnum et insidi-
as et cōtaminauerunt sanctifica-
tionem et fugerunt inhabitato-
res iherusalem propter eos.
Sic vere antiochus. idest diabo-
lus et milites sui vastata ciuita-
te iherusalem inferiori et subiu-
gato prius statu secularium lay-
corū et per diuersa peccata et vi-
cia multipliciter dissipato: arcē
sion idest statum bonorum et re-
ligiosorum sibi misticē et spū-
tualiter dedicauerunt. et etiam

eam sibi habitationem fecerunt
Ibiq; ad literam posuerunt gen-
tem peccatricem que pre ceteris
hodie in ecclesia ad literam cōua-
lescunt. et in terrena prosperitate
proficiunt atq; crescunt. quia se-
pe fit q; in mundo id est ecclesia
illi qui sunt iniquiores sunt diui-
cijs pleniores **Iere. xij.** Quare i-
pii prosperantur et bene ē omni-
bus qui preuaricantur. **Ipsam**
q; arcem id est ecclesie statuz spo-
lijs iberusalem. i. diuicijs secula-
rium ditauerunt. escas id est deli-
cias et comestacōes: arma id ē
pompas et lites ibidē introdux-
erunt et ipaz muris turtibus. ca-
stris et domib; omnib; q; pom-
pis et fasabuz acinxerunt **Sed**
reueā ista prosperitatē tpalis sibi
p dyabolum procreata nō cedit
sibi ad virtutū augmentacionez
sed potē ad iniquitatis accumu-
lacionem. quod patet in hoc qd
sequitur quia qui constituti sunt
in arce id est multi moderni eccle-
siastici fuerunt hodie in laqueuz
et in insidias aliorū. quia ipsi p
fraudes et malicias ipsorum ali-
is insidiantur et p male vite sue
scandalum alij peunt et scanda-
lizantur **Et** quia sanctificationez
ecclesie per luxurias suas cōtami-
nauerunt ideo habitatores ibe-
rusalem id ē ipsi ciues ecclesie in-
ferioris scilicet seculari; a statu gē-
tie per istorum maluz exēpluz l-
ab amore ecclesie fugere cōpro-
bantur **Et** breuiter ista ē veritas

q; mali ecclesiastici sūt hodie pā-
pui milites dyaboli. et in statu
ecclesie est hodie sua speciali; hā-
tacio et aliorum illaqueacio et de-
cepcao **Unde** osee v. dicitur **Audi**
te sacerdote; domus israhel **Itaq;**
us facti estis speculationi. et sic-
retbe expāsum sup thabor. **An-**
tiochus rex scrip sit et cōdinauit
p totum regnum suū q; omnis
popul; vnus esset et q; vnusq;f
q; legem suam et patrū suorum
dimitteret et legem iphi; scilicet
ydolatriam custodiret **Et** q; con-
tinuo occideretur si qui; hñs ius-
sionib; contrairer. **Multi** igitur
iberusalē legem dñi dimiserūt et
regñs iussionib; paruerūt. prece-
pit igit; rex edificare aras et tem-
pla et ydola sacrificari carnes su-
illas et pecora cōia. et reliquere
filios suos incircūcisos. et cōmā-
nai animas eorū in imūdicñs
Et qui sacrificacōe renueret more-
ret. **Abominandū** etiā ydolu; **sup**
altare domini edificauit an-
tiochus vt ibidē demonñs imo-
laretur vbi dño fuerat imolatu;
et preposuit principes populi q;
hoc fieri cōgerent. qui filios isra-
hel in abditi; effugerunt. alij at-
ianuas thura et sacrificia incen-
derunt. **Libros** legis dñi cōbuste-
runt. et quosumq; legez dñi ser-
uantes et libros legis habentes
inuenire poterant occiderunt. et
libros continētes leges ydolo; **illuc**
de grecia transtulerunt. et
eos qui cāicidēbāt pueros suos

trucidabant. et ante domos pueros a ceruicibus matrū suspēdebant. Sic vere dyabolus iniquus sūme cupit q̄ lex sua ab omnibus teneatur. et q̄ vniuersē generacōes leges suas dimittētes legi natūe et diuine gracie renūtiantes vnus populus ē p̄borū efficiatur et eadem ab omnibus famuletur et mititur q̄ in ciuitate iberusalem idest in conscientia a cuiuslibet fidelis et in ecclesia aras et templum suum faciat et q̄ ibi ydola diuersorum viciorū erigat et q̄ carnes suillas. idest vicium carnalitatis ibidem offerendas inducat. q̄q; nullus filios suos. i. affectus et opaciōes suas a suis supfluis vicijis arcādāt. sed potius seipsum et per luxuriam et auariciam cōinquinet et in immundicijs viciorum viuat. **Ysa. vltimo. capi. Anima eorum in abhominacionibus delectata est. zc.** Igitur iste iam in tēplo ecclesie abhominanda ydola abhominacionis. idest malos ecclesiasticos et prelatos super altare dignitatum et officiorum constituit et erigit qui scilicet abhominabilis vite sunt et desolacionem locorum faciunt et inducunt. **Jeremie tricesimo secundo capitulo. Posuerunt ydola sua in domo in qua inuocatum est nomen meū. Nam libros diuine legis idest scientiam theologiam de iuda et iberusalem. i. de eccā destruit et libros suos**

.i. luciuas scientias imittit. **Nā** nullos pueros. i. nullos fideles arcūmādi a supfluitate viciorū p̄mittit. quānimo illos qui libros diuine scie habēt scz viros sciētificos. isto ēc q̄ pueros cādūt .i. illos qui corrigendo alios a carnis voluptate purificāt ipugnat tribulacōibz et affligit p̄ncipes suos. i. hereticos et scelerū p̄onos ibidē collocat p̄ quos fideles ad hec nephanda opa inducūt multipliciter et ipellit. Sic igitur fit q̄ ista iberusalem nostra eccā multipliciter desolatur. et crescentibz vicijis virtutibz denudatur et legis diuine cultu cessante ibidē dyabolus p̄ vicia colit.

Yere. vij. In desolacōe erit terra zc.

Dum apparitores atiochi venissent in ciuitate motim et populum ad altum ydolorum cogerēt primo ante omnia aggressi sūt mathathias pro eo q̄ sacerdos erat. et inter alios erat solēpnior p̄sona spēabant em̄ q̄ isto ad idolatriam inclinato alij facilliter obedirent. **Unde dicunt illi Princeps magnus et solempnis es atq; clarissimus es in ciuitate hac ornatus filijs et fratribus. Igitur accede prior et fac iussum regis et eius beneplacitū et eris tu et filij tui inter amicos regis et magnificatus auro argento et muneribus. Verūtān mathathias fortitē restitit et legē dñi relinquere noluit quinimo zelo dei accēsus**

ydolum quod fecerant dissipauit
et quendam iudeum qui ad imo-
landum coram omnibus acceffe-
rat ac apparitorem etiam regis qui
alios imolare coegit super altae
permit et tandem collectis secum
socijs et amicis ad montes et ad
deserta confugit et quicquid ha-
bebat in ciuitate reliquit. Sic
misticte loquendo quando dyabo-
lus rex inferni mittit satellites su-
os scilicet inferiores demones ut
vndique cultum ydolorum id est vi-
ciorum suscitent et ad hoc homi-
nes commoueant suis temptati-
onibus et impellant ante omnia
munt mathathiam id est bonos
prelatos et sacerdotes id est cla-
tiores et discretiores et superio-
res personas decipere et donis et pre-
cibus ad peccata allicere ut per malum
illorum exemplum possit alios fa-
cilius superare. **Ter. Regum 17.**
Non pugnabis contra quempiam
sed contra regem israel. Nam
sicut ponit hic stephanus de logo-
thonia sicut falco prima gruez
primo inuadit: sic dyabolus ad
temptandum prelatos et clericos
primo currit. **Primi Regum 17.**
Totum pocus prelij versus est
in saul regem. Sed iste debet forti-
ter existere: legem domini non relin-
quere sed potius ydola viciorum
pro vitibus in ciuitate ecclesie des-
truere et iudeos id est subditos et
imolantes punire et ipsos dya-
boli satellites superare et spiritualiter
occidere et relictis illis que in ci-

uitate mundi habet scilicet affec-
tum terrenorum bonorum debet
in montem et solitudinem paradi-
si per affectionem et contemplationem
fugere et ad hoc ipsum alios in-
uitare. Qui dominus est inquit sequa-
tur me. **Psalmus 117.** Venite ascenda-
mus ad montem domini. Hic habes quod
cum multi filij israel ascenderent
in solitudinem et montes ne sac-
ficarent ydolis que iam in valle
et ciuitatibus colebantur se abscon-
derunt in abditis et speluncis. Sa-
tellites autem antiochi constitue-
runt eis prelium sabbato ad fine-
m quod non se defenderent cum ipsis ar-
ma sumere in sabbato non licet.
Ipsi ergo se non defenderunt nec
arma contra hostes sumpserunt
et sic usque ad mille animas truci-
dati fuerunt. **Mathathias autem**
et sui proposuerunt in sabbato
arma sumere et contra hostes de-
fendere se viriliter. Illud potest alle-
gari contra religiosos qui de ci-
uitate mundi et de valle terreno-
rum exeunt ad montem perfectionis et
gradum ascendunt ecclesiasticum
et in cauernis religionis munt
se abscondere et ab ydolatria et
cultu viciorum que in mundi ci-
uitate coluntur imunes et liberi
esse se credunt facientes illud. **Ge-
nesis 22.** Non stes in omni circa
regione: sed in monte saluum te
fac. Sed reuera demones ipsos
ibidem temptacionibus insequuntur
et in diebus sabbatis id est in ipsa que
te contemplacionis et in montibus

perfectionis et speluncis religi-
onis contra eos preliantur **Q**ui
q̄a arma bonorum non sumunt
nec loca occulta sed corda oppi-
lant a malis desiderijs nec clau-
dunt nec contra hostes viriliter
se defendunt. id ipsi qui in ipso mun-
do non perierunt in religionis vel
perfectionis apice vicijis pereunt
et succumbunt. fatuum igitur fuerat il-
lis ad montes istos fugere. nisi
si vellent se fortiter armis bono-
rum operum defendere. sed tunc
non sic mathathias et filij eius
i. non sic boni et prudentes re-
ligiosi et clerici quia isti in istis
montibus et speluncis viriliter bo-
norum arma sumunt et seipsos vi-
riliter resistendo defendunt et i-
bi non peccant vel delinquant nec
periculum damnationis incur-
runt **Q**uel die quod dies sabbati si-
gnificat festa in quibus dyabolus
contra hostes fortius insurgit.
pro eo quod eos vagos et odiosos
cognoscit quia tunc arma bono-
rum operum non assumunt sed
potius oculis ludis et leticijs in-
tendunt et ideo temptati a dya-
bolo facilius succumbunt **T**re-
norum secundo ca. Vocasti quasi
ad diem solemne qui detexit
me in circuitu. **B**oni tamen pro-
pter sabbatum non cessant arma
bonorum operum assumere. et
ideo nec hostes eos pro tempta-
ones audent inuadere. vel si inua-
dant. solent contra eos fortiter
dimicare dicentes illud marci ter-

cio. **U**tique licet in sabbatis bene-
facere **L**egitur de mathathia
quod ipse et filij sui adiunctis sibi il-
lis qui voluntarij erant in lege
et fugiebant a malis. magnum
exercitum collegerunt. et viros
impios percusserunt pueros in
circumcisos circumciderunt. fili-
os superbie sunt persecuti et aras
quas fecerunt ydolatre destrux-
erunt tandem vero moriens fili-
os suos instruxit et eos ad pu-
gnandum pro legibus salubriter
erudiuit. **M**athathias autem
qui interpretatur a deo datus si-
gnificat bonum prelatum et su-
periore a deo datum et primo-
tum et non a carnis affectione.
ambicione vel simonia vel laico-
rum potentia promotum **A**d
hebreos quinto capitulo. **N**es-
mo assumit sibi honorem. nisi
qui a deo vocatur sicut aaron. et
cetera **T**alis igitur debet viros
deuotos et in lege dei voluntari-
os sibi adiungere et eos in con-
silijs et beneficijs secum habere
Unde ecclesiasti nono capitulo
dicitur. **V**iri iusti sint tibi conui-
ue. et cetera. **I**mpios viros de-
bet persequi et punire et de me-
dio tollere. circumcisos vero. i. car-
nales superfluitatibus morum et diui-
ciarum onustos debet corrigendo
circumcidere. **A**ras vero ydo-
lorum. id est auaros et luxurio-
sos in quibus scilicet semperviget
ignis cupiditatis et carnes car-
nalis voluptatis. thus superbie

et sumus vanitatis debet destruere
et tandem filios et subditos suos
debet instruere et ad dimicandum
si sit neesse pro legibus animare
dicendo illud infra tercio **Ac**cingi
mini et estote filij potentes ac.

Orrexit iudas machabeus
pro patre suo et iuuabant eum
fateres sui et dilatauit gloria
populo suo. **I**nduit se lorica
sicut gigas et succurrit se arma
bellica et protegebat gladio suo
castra. filius factus est leoni
in operibus suis et sicut catulus
leonis in venacione rugiens
psecutus est inimicos psecutus
eos pambulauit ciuitates iudee
et congregauit peuntes et nomina
t est usque ad nouissimum terre
et epulsi sunt inimici pre timore
ei et omnes operarij iniquitatum
conturbati sunt. **I**n istis verbis
recte ponitur exemplar et regula
cuiuslibet boni principis. **J**udas
enim interpretatur confitens vel
glorificans. machabeus interpretatur
ingeniosus protegens et percutiens
quia reuera bonus prelatus vel
principes debet deum laudare
prudens et circumspectus subtilis
et ingeniosus esse innocentes
protegere pestilentes percutere
gladio iurisdictionis spiritualis
vel temporalis gladio feruentis
oracionis cordialis debet castra
sibi subiecta id est territorium
suum et ecclesias tantum
bona que personas protegere
loicam iustitie accipe arma
bellica virtutum induere ut sic
possit gloriam.

et prosperitatem sibi populi subie
cti dilatare **Ge. xxviii.** Tu che
rub extensus et protegens. **U**n
isti dicitur illud **Ep. vi.** State
succincti lumbos vestros induite
loricam iusticie debet etiam esse si
miles leoni audacter ardua ag
grediendo et propter nullum quantum
cumque magnam ab executione iusti
cie tepescendo sicut catulus leonis
debet rugire altissime predican
do et sic iniquos debet psequi ip
sos seueriter puniendo et eos de
bet psecruti et inquirere dilige
ntissime examinando et ciuitates
ad libertatem pambulare subditos vi
sitando et iusticiam faciendo **ps.**
Perambulauit in inoecia cordis mei
Et sic talis iudas potest dici ille
de quo dicit **Pro. xxx.** Leo fortis
simum bestiarum ad nullum pau
bit occursum **E**t reuera si nostri prin
cipes tales fuerint tunc pre timore
eorum inimici sui tam temporales
quam spirituales repelluntur et ab eorum
presentia et iusticia terrebuntur
operarij iniquitatis formidabunt
pereuntes scilicet pauperes et tribu
lati qui iniuriam patiuntur ab
alijs defendunt et congregabunt et
ipsi per famam perpetuam quam acqui
runt ubique nominabuntur. **I**ud
est verum quando in vno loco est ius
tus iudex vel prelatus prudens
et seuerus omnes mali generaliter
timent eum **Oze. vndecimo.** Leo
rugiet: et formidabunt filij ma
ris. ipse vero acquirit nomen per
petuum et iocundum **Eccl. xv.**

Nomine eterno hereditabit il-
lū dñs. et pali. xiiij. **D**iuulgatū
est nomē dauid in cūctis regioi-
bus **V**erūtāme aduerte qđ dñm
ē qđ frēs eius iuuabant eū quia
quilibet bonus frater canonicus
vel subditus debet superiori col-
laborare et eū spiritualiter p ora-
ciones et noīatus tpaliter p ob-
sequia et subuencōes benigniter
adiuuare quia dicit puer. xvi ij
Frē qui adiuuat a frē qđ ciuitas
firma **C**ui tamē sepissime fit cō-
trariū qz confratres et subditi li-
bentius laborant quādoqz ad su-
periorē suū cōfūdēdū qm ad eū
adiuuandū **P**ericulum em̄ i fal-
sis fratribz **P**rimē ad cor xi.
Judas pugns extra apolloū ip-
sū occidit et gladiū sibi abstulit
et qm diu vixit in ipso gladio
semper pugnaūt et hostes suos
debellauit. tādē serō princeps si-
rie cōtra eū applicuit. quē iudas
gladio supauit. **I**llud potest
expōi sic **A**ppollomius qui iter-
p̄tat mirabilis. mūdū figt. qui
in cordibz fatuozū vt pulch et
mirabilis rutilat gladius ei? cū
quo ipugnat peccōres ē ip̄s? p̄s-
peritas: serō qui interp̄tat prin-
ceps meroris. ē dyabolus. qz p̄-
cō iudas q̄ interp̄tat cōfites d; p̄-
p̄o mūdū p̄ cōtēptū vicē et gla-
diū eius. i. mūdi p̄sp̄ritatē q̄
fit terribilis labilis et deceptibi-
lis per cōsideracōem accipē. et sic
i isto gladio. i. hac cōsideracōe me-
diante poterit serō p̄ncipē dya-

bolū supare **H**ic dicit qđ popu-
l? videt plūz serō et multitudiez
sui exercitus incepit dubitāe de
victoria. sed iudas dux eozū ice-
pit huiōi sermombz eos cōfor-
tare. facile ei ē multos cōcludē i
manibz paucorū nec ē dñā apud
do minū auxiliari in multis vel
in paucis qz non in multitudie
exercitus potestas belli: sed de
celo fortitudo est. **I**llud appli-
ca contra illos qui in multitudie
exercitus gloriant. et qđ victori-
a magna depēdet ab occulta dei
ordinaōe non a militum forti-
tudine cuius signum est qz ple-
rumqz fortiores a debilibz
vincuntur. et plures a fortiori-
bus superantur. **V**el si vis dic
quomodo si imbecilles et timidi
de suis viribz desperātes formi-
dant dyabolum et viciorum ex-
ercitum. qui fortis est et multi-
plex inuadere. **J**udas idest bo-
nus dux et predicator debet eos
ad sperandum in domino. et in
dei auxilio animare et ad non ti-
mendum diaboli potestatē iui-
tare dicendo illud secundo pali-
xx. **N**olite tiere hāc multitudi-
nē. zc. **A**duerte qđ filij q̄ erāt
in arce iherusalem erant duces
eorum qui veniebant contra eā
Sic vere hodie sepe fit qđ illi q̄
tenent arcem et apicem digni-
tatis in iherlēm. i. in eccā duces et
adiutores sunt tirānorum et p̄n-
cipum qui militant cōtra eam q̄
a ipsis dant decimas et libertatē

nocendi et populū ecclesiasticū
deprimendi. Unde subditi possūt
dicere illud **Cantē p̄mo Filij ma**
tae mee pugnauerunt contē me
quod de p̄ditoribus potest dici
qui in terra ī qua habitant extra
neos hostes introducūt. **Cum**
plures duces antiochi scilicet mi
chanor et gorgias et alij congre
gassent se ad preliū contra iudā
in multitudine copiosa factum ē
q̄ idem michanor de victoria fu
tura presumens pro negociato
ribus maritimarum ciuitatum mit
teret vt filios iuda ip̄s precio
venderet. cum victoriā habuisset
p̄mittebat enim septuaginta mā
cipia iudeorum futura p̄ talento
argenti de p̄dōa captiuitate futu
ra iudeoz p̄mittebat se supplere
duo milia talentoz que singu
lis annis antioch? dabat p̄ tri
buto romanis. **Verūtamenē** nutu
dino cōtrariū factū ē quia duces
reges et eorū exerat? copiosi a
iuda et suis fuerūt victi et multi
ocasi et alij turpiter fugati. **De**
godatores vero qui pro emēdis
iudeis venerant fuerunt ab ip̄s
suis pecunijs quas portauerant
spoliati. **Illud enim** ponit? hic ij.
mach. viij. **Illud applica** contē
p̄sumptuosos milites qui pauca
tate hostiū vilipēdētes et in suo
rū multitudine et fortitudine confi
dētes victoriā sibi p̄mittunt et
iā esse de infortunio certi credūt
Unde quādoq; fit q̄ suos hostes
anq̄ eos vincant alij? v̄dūt q̄

eorū tra? alijs distribuūt nō adū
tētes q̄ q̄nq; cōtrariū de? ordiat
q̄ nō multitudine bellatoz h̄ in su
o bñplacito victoriā admistrat
Sic igit? sepe fit q̄ illi q̄ p̄suebāt
vincere supant? et q̄ alios sperāt
emere ab eis spoliant?. qd̄ vtiq;
tunc accidit q̄ illi pauci ad dei
recurrūt auxiliū et de deo nō de
se p̄sumūt illi multi ī supbia pl?
cōfidūt. **Nō** dēt q̄s q̄ntūcūq; for
tis et potēs sibi victoriā p̄mitte
re h̄ p̄ca? hostes suos q̄ q̄ pau
pes et hūiles formidat? qz sicut
ille dicit? **Inimici q̄uis hūile** do
cti ē tiere. **Ideo** ad rep̄mēdā pre
sūp̄cōnē taliū dē p̄mo **Reg. xx.**
Nō gloriēt? accēt? eq̄ vt discine
t? a h̄ qz d̄z ca. p̄cedēt? qz facile
ē apud deum multos in manu
paucoz cōcludi. **Vel** si vis alle
ga contra illos qui gloriātur de
infortunijs. aliorū tribulaciōēs
estimant consolaciones et eorū
grauamimibus et dampnis spe
rant ditari mercimonijs atq; lu
cris. quib? sepe fit q̄ in eodē ne
gocio. vñ alioz p̄iudiciū sperāt
vilitatē acquirit? a misericā sicut ad
l̄am erat de istis mercatoribus
qui vbi in alienis miserijs spera
uerunt lucrū consecuti sūt p̄iudi
cium et dāpnū **Psā. lix.** **Exspe**
uim? lucē et ecce tēbre.

Qum filij israhel viciissent
michanorē et ptolomeum
p̄ncipes antiochi q̄s vna
cum gorgia listas miscāt contra
eos. gorgias adhuc ex diuerso

stabat qui ipsos inuadē ppone
bat **Q**uod aduertens iudas di
xit filiis isabel **N**ō cupiscatis
spolia qz bellū adhuc cōtra nos
est **G**orgias em̄ et exercitus ei?
ppe nos ē. h̄ state ppe inuicem
contra inimicos vros et expug
nate eos. et post h̄ sumetis spo
lia. **Q**d et factū est qz p̄o gorgi
ā vicerūt et fugauerunt demum
vero ad diripienda spolia redie
runt. inter que aurū et argentū
iacinctum et purpuram et alias
opes maximas inuenerunt.

Isti igitur tres hostes quos li
fias idest dyabolus contra nos
mittit mundū carnē et dyabolū
significat q̄ in hac valle miserie
fideles fatigant ptolomeus qui
interpretat̄ ad mensurā duct̄ car
nē seu corp̄ signat̄. q̄ finaliter ad
mensurā deducit̄. quādo infra se
pulchrū deducit̄ et artat̄. **I**saie
xxiiij. **E**xēdet̄ sup eū mēsurā.
vt redigat̄ ad nichilum **M**icha
noz idest q̄ interpretat̄ stans lucē
na significat mundum qui fatu
is videt̄ stabilis et lucēs et moē
lucerne oculos mentis debilitās
et obfuscans. et tamē isto^s quos
offuscet allidēs. **U**nde ista ē illa
lucēna de qua dicitur **L**uce vnde
cimo. **V**ide igitur ne lumē qd̄ ē
in te tenebre sint. **G**orgias aut̄
qui interpretatur precisio luctan
tium significat dyabolū q̄ lucta
tores. i. mundi crudeles et tiran
nos finaliter presecindit et pro
stermit de quo. potest expoī illd̄

genesis tricesimo terdo **E**cce vir
luctabatur cum eo vsqz ad maē
qui tetigit femur eius et statim
emarcuit. **I**sta est veritas qz iu
das et sui idest aliqui fideles ecc
lesie in dominum confitentes.
quandoqz ptolomeum et micha
norem. idest carnem et mundū
superant per castitatem et con
temptum et de isto fortiter vic
torisant. vt quia statum religi
onis et penitentie subintrāt. **S**
quid? **P**ro certo gorgias dyabo
lus adhuc latet qui istos filios
in castis mundanorum bonoz
non inueniēs h̄ ea reliquisse cō
periens in montibz supbie que
rere incipit. in quantum quos p
luxuriā et auariciā non potest
vincere p̄ superbiam superat̄ p̄
sumit. **I**stis igitur debet p̄dicari
qz spolia illorum quos occiderūt
non cupiscant. sed potius con
tra gorgiam dyabolum qui con
tra eos latet preliaturos se pre
parent. et contra eum per pseue
rantiam stent et p̄ bona opa di
miciant. et postea obtenta victo
ria post hanc vitam spolia pa
radisi tuta inter se diuidant. **I**lla
enim spolia que possunt haberi
ante plenam victoriam. saliet
bona mundi non debent a fidei
bus et maxime a religiosis cō
cupisci. ne forte dum ad ista bo
na colligenda vacarent. contin
geret eos a gorgia diabolo per
auariciā trucidari. quia sicut di
cit̄ **P**rouerbiorum xvi. **N**eli^s est

nunc humiliari cum mitibus quod di-
uidere spolia cum superbis. Sed
ista spolia que post hanc victori-
am consummatam prout hominum
bona glorie paradisi a bonis con-
cupiscuntur et tunc ab eis lete et tu-
te poterunt adipisci. **Psalmus .ix.** Ex-
ultant victores capta preda quam
diuidunt spolia. Et tunc inueni-
entur ab ipsis aurum id est clara vis-
io et eterna sapientia: argentum
id est diuine laudis dulcis reso-
nantia. Incinctus id est celestis in-
mensitas et permanencia: purpura
id est ardens et ignea caritas et a-
midia: opes multe id est bonorum
abundancia. **ij mach .viii.** Post
sabbatum id est in superabundantia
resurrectionis et non modo debi-
libus viduis diuiserunt spolia.

Volens Judas purificare tem-
plum quod ab antiocho fuerat
pollutum et iniectis ydolis super
altare ipsius maculatum et sacrifi-
cijs factis et libatis demonibus
inquinatum elegit sacerdotes si-
ne macula voluntatem habentes
in lege domini vt mundarent san-
cta et transtulerunt lapides con-
taminacionis scilicet ydolum quod super
altare posuerant in locum imun-
dum. Sic vere iudas dux belli
.i. papa vel episcopus videns tem-
plum ecclesie ab antiocho id est
a dyabolo pollutum et altare .i.
statutum ecclesiasticum ydolum id
est vicijs inquinatum immundis
sacrificijs id est imundis operibus
ibidem demonibus id est ad sugges-

tionem demonum sacrificatis at-
que factis multipliciter defecatum
debet sacerdotes sine macula id
est mundos ministros querere
qui legis diuine id est fidei et sa-
cre scripture sint emuli quos ibi-
dem debet ordinare et in ecclesia
preficere vt possint imundicias
viciozum de ecclesia abstergere
et mundare dicens illud **Psalmus**
primo. Lauamini et mundi esto-
te: lapides vero contaminacionis
id est personas imundas et pecca-
tores et inutiles que more ydolo-
rum sunt ignare in deuote desuper
altare .i. de ecclesie dignitatibus
deponere et in locum imundum
et in statum infimum collocare.

Judas cum mundaret templum
domini et videret quod altare pollu-
tum erat pro eo quod super illud
positum erat ab hominibus andrum ydo-
lum et sepius demonibus imola-
tum deposuit illud de loco suo et
loco eius lapidibus integris alta-
re nouum construxit super quod sa-
crificia domino immolari manda-
uit. lapides vero depositi altaris
decreuit ad partem ponere quo
usque propheta domini surgetet qui de ip-
sis iuberet aliud ordinari. Videbat
enim quod sine scandalo stare illud non
poterat altare ex quo super illud deo-
nibus oblatum fuerat quia illud non
poterat ab illa macula sine infamia
aliqua munda nec sine
scandalo posset in eo domino
immolari. **Ista** possunt alle-
gari contra infames ecclesiasticos

qui reuera si contingat altare do-
mini idest aliquem prelatū. vel
ecclesiasticū enormitate criminum
pollui et ydolo abhominādo scz
peccato luxurie heresis vel simo-
nie substermi et sacrificijs demo-
nū. i. malis operi b3 maculaī di-
gnus ē a statu suo p inuidiam.
.i. p papā vel superiorē depomi.
et ad ptē. i. ad statum puatū et
infimum constitui et alius inte-
ger et nouus vtutibus innoua-
tis loco ipsius subrogari leuiti.
xxvi. **N**ouis supueimentib3 ve-
tera projicietis. quia dato q ali-
quis ecclesiasticus qui aliquā publi-
ca cōmnia commiserit p penitēti-
ā possit mūdari nūq̄ tamē scā-
dalū seu nota ipsius ifamie quā
incurrit potest ab eo āplius se-
pari: nisi forte post adignam e-
mēdacionē ex responso ppbe.
.i. ex dispensacione ppbe cōtin-
gat aliud ordinari. **I**nde est q
ezechiēl xliiij. sacerdotes illos q̄
idolis imolauerunt p̄hibet mi-
nistriare. cōcedit tñ ipsis q pnt
edituorum et iamitorum officū
exercere. **D**ato q peccatum tali-
um p penitentiam tollatur. ifa-
mia tamen nō faciliter abroga-
t̄. **I**deo ipsis sublatis alius appo-
natur. **A**d heb. x. **M**usert p̄mū:
vt sequens statuatur. **H**ic dicit̄
q iudas et sui vidētes sanctifica-
cionē desertam altare pphanatū
portas exustas in atrij3 virgul-
ta nata. pastoforia dirupta plā-
xerunt et iposito cinē sup capiti

b3 suis ad dominū lacrimabilit̄
clamauerunt. **E**t primo illa que
erāt intrinsecus intra domū. edē
q̄ et aīa sanctificauerunt nouū
altare de lapidib3 ad silitudinē
prioris ex lapidibus edificauē-
runt. vasa sancta noua fecerūt
candelabrum mensam et altare
incēsi in templum posuerunt
incensum super altare. panes su-
p m̄sam lucnas sup cādelabrū
ordinauerūt: velū appenderūt sa-
crificia obtulerunt et templum
prophanatum dedicauerunt. et
faciem templi coronis aureis or-
nauerunt. pastoforia destructa
repauerūt ianuas in eis posue-
runt. et sic cum ingenti leticia de-
dicionem templi in sequēti an-
no eodem die quo prophanatū
fuerat celebrauerunt. **S**ic wre-
dico q̄ quando iudas et sui id-
est papa et cardinales et sancti
cristi fideles vident sanctificatio-
nem vniuersalis ecclesie per vir-
tutum sterilitatem desertam. et
a bonis et honestis personis vi-
duatam. et quando considerant
q̄ porte eius idest prelati. per
quos intratur per auariciam sūt
exuste. altare idest viri religiosi
in quibus t̄bus orationis et de-
uociōnis redolere debet: per lu-
xuriam sunt prophanati. atria
idest seculares clerici. virgultis
idest virentibus et crescentibus
carnalibus affectionibus nep-
tū. et malorum familiarium
turbis sunt pleni: pastoforia. i.

seculares. qui alios habent p ele
mosinas et tyales subuencone
pascere. sunt disrupti. et diuisi vicij
destructi summa pnt passione es
tari et istam ruinam vniuersalez
lacrimabiliter lametai quia iux
ta lamentacione Jere. Tren. ij.
Videtur q cogitauit dñs dissipa
re muru filie syon. Luxitq ante
murale et desyre sunt in tercia por
te eiu. Ideo pro certo summe de
bent isti superiores laborare et curā
re q ista sanctificaco reparet et
q virtutes quas inde antioch?
idest dyabol? abstulit iterum re
staurantur. Ponantur igitur ibi
vasa noua idest psone virtutib?
innouate: altare sacrificioru id e
boni actiui qui sacrificia bonoru
opey deo offerunt aut altare inco
foru idest boni contemplatiui q
tibus oracionis deo incendunt:
candelabru luminis id e vici dis
creti et sciencia q alios doctrinis
et exemplis edificent et erudiant
mensa pposicōis id est vici mise
ricordes. qui panes et elemofias
deo in psona pauperu ministrēt
Velum appensum idest vici mun
di casti et religiosi qui spe etno
ru semp pendunt. Tales debent
prelati in ecclesia constituere. sa
cificia bonoru opm introducere
pastoforia disrupta idest pastuz
elemofinarum ibidē repaē ianu
as exustas idest prelatos defai
osos reficere. et sic debent tēpluz
ecclesie spūaliter renouaē et deo
nouitē dedicare. Ad ro. xij. **Noli**

te conformari huic seculo s̄ etno
uamini in nouitate sensus vestri
Vel dic si vis q iudas qui int
pretatur confitēs idest ipsū con
fitemē s̄igt quia ille templū con
sciencie p vicia reformatuz reno
uat et reformat. Ibi em edificat
altare holocausti vbi sacrificia in
cenduntur. idest feruidā dilectio
nem: altaē incensi idest odorosa
oracionem: candelabru luminis
idest lucidam discrecionē. mensā
pposicōis idest elemofinaru lar
gicionem. **Velum** appensum id e
pura et casta affectionē et sic or
nat faciē tēpli coronis aureis in
quātū facieten? itroducit bonā
auream et coronandā cōuersacō
nem et sic templum mentis sue
deo deditat p sciatē et deuocōez
et sacrificia ibidē imolat p bonoz
opm exaucōez. **Et** dic si vis q
iste iudas in principio quādo vidz
templū sciencie sue ab antiocho
dyabolo p vicia depuatu portas
sensuū igne cupiditatis exustas
altare cordis p affectiones inde
bitas pphanatu et ydolū abhoi
nandum idest peccatuz mortale
ibidem sublimatu. pastoforia ca
ritatis et atriu pietatis dissipatu
p certo valde debet p contricōez
dolere. p compunctionē flere. p
cōfessionē clamare et ad templū
p penitēciam renouandaz totis
conatibus anhelare. **Edificat** igi
tur altare ac vt supra Dñ. i. Esd.
decimo. **Domin?** deus celi pcepit
michi vt edificarem illi domum

et merito qz sicut dicit p̄e ad co
rim. iij. **T**ēplū dei sc̄m ē qd̄ estis
vos. **S**i q̄s igitur templū dei vi
olauerit destruet illum deus

Hec babes qz milites re
gis ātiochi acceperant ar
cem sion et ibi in muni
cionē erāt. et n̄ filios israhel q̄z
plurimū affligebant q̄nimo q̄n
iudas et sui tēplū mūdabāt ip
sos q̄ plurimū ifestabāt. et iō d̄
b qz iudas dū tēplū mūdait ne
p̄lō nocerēt milites ordinavit.
mōtē sion p̄ cavitū muris et tur
ribz vallavit et ne itez d̄culcare
tur a gētilibz ibidē exātū ad cus
todiam collocavit. **S**ic v̄e qz
milites ātiochi sc̄z diaboli. i. n̄ri
milites p̄ncipes sclāres ab ip̄a
arce iurisdicōis t̄p̄alis quā occu
pāt nō cessant iudā et filios isra
hel. i. p̄latos religiosos eca tē
plū ecclē occupatos. diūsimode
molestaē necē ē qz ipse iudas et
sui. i. ecclē. maū ar̄ta se defendāt
milites et stipēdiarios hēant et
qz domos suas turribz et muris
muniant. et cōtra malicias eorū
manualiter se defendāt. et sic v̄i
vi r̄ijciāt et r̄pellāt. **S**ic eī vidē
ad nihil aliud vacāt n̄ri milites
officiales et layci p̄ncipes n̄ ad
tēplū ecclē et ei? libtate? fr̄agē cle
ricos et h̄? cultores affligē et cōn
eos machinam̄ta erigē. q̄p̄ iā
necē ē ecclōs ecclē cogitaē. et eo
rū iurijz p̄ v̄ibz obviare. et ne
nocē valeāt p̄cauē. **P**relatus eī
superior dz ibi viros. i. p̄sonas v̄

tuosas p̄mouē q̄ possint ecclām
defendē. **V**el si vis dic moralitē
qz milites ātiochi. i. tēptacōnes
diaboli. vel ip̄i iferiores d̄ones
q̄ sūt milites p̄ncipis mēois āti
ochi. i. luciferi q̄n arcē m̄tis tenz
sūme m̄tūt iudā. i. p̄itentē ip̄e
dire ne tēplū d̄sc̄ie sue p̄ p̄niam
r̄nouz et ne it̄eriores officias h̄?
tēpli v̄z mēoriā volūtātē et rōez
parz et v̄tutibz exonet. q̄p̄ ille
dz cōn eos militaē et milites su
os. i. feruētes ordēs et cautelas
cōn eos ordiaē t̄ r̄ibz d̄tēplacōis
et d̄ine iuocacōis et muris seu cu
stodie clausura sensuū et cāsp̄ cō
mis cōn eos munie. vtz p̄. xvij

Vel dic qz milites diaboli h̄
tia sūt q̄ arcē sion quā occupāt.
.i. sacra scripturā quā corrupte
allegāt r̄citātes nō c̄stāt edifica
tōes tēpli sc̄z p̄latos catholicos
ipugre. et op? d̄structōis ecclē i
pedire et iō iudas. i. bonus pre
latus debet milites idē bonos p̄
dicatores cōtra eos ordinaē mu
ris et turribz. i. doctrinis et scō
rū actōibz se et suā ecclām defen
saē. et ibi viros v̄bosos et v̄tio
sos curatoēs et visitatoēs ad cus
todiam collocaē. **Ma. xliij. Sup**
muros zc. **V**el allega cōtra ma
los qui in arce sion idest in ecclā
sticis dignitatibus dominantur
quia isti hodie valde videntur i
uidere h̄ijs qui templum et san
ctificacionem reparāt exemplis
et predicacionibus atqz mūdāt
sc̄z bonis predicatoribz r̄ligioſ

catholicis theologiis doctoribus
iplos verbis et iurijs quandoque
grauant et in officio predicatio
nis vel repacionis pmissis iplos
impediunt quia propter se ipsos ne
cesse est quod contra ipsos dimicent
atque pugnent et ab eorum malici
is pro viribus se defendant. Illud se
pe videmus in claustris siue collegi
is quod mali prelati et maiores qui
tenent arces quando videt aliquos bo
nos subditos qui pro templo ecclesie
laborant et ipsas ditare et ornare pro
suam industriam parant pro cer
to sibi quandoque inuidet et eos in
bonis que faciebant ipsos impedi
unt et molestant. quia communiter
mali prelati magis bonos quam
malos impugnant. et quando vi
dent eos prosperari ipsos infestant
quia propter sepe fit quod ipsos bonos
contra se exarant ita quod contra eos
litibus et appellacionibus pugnant
etiam in iuris et turribus. id est defen
sionibus adiutorijs se muniunt et par
ticipati enim iniurijs malorum super
eorum necesse habent contra eos in
surgere. Gal. v. Caro concupiscit
aduersus spiritum sanctum. Vel dic quod ipsi
qui sunt in arce signant malos prin
cipes et balliuos qui quando vi
dent aliquos subditos qui labo
rant pro templo suo edificando
et qui vacant rei familiari ita quod
diuites fiunt et magni statim vo
lunt eos impedire et ab eis emen
das et exactiones retorquere quod
propter sepe fit quod ipsos compellunt
contra se surgere et mouere.

Post multas victorias et
prelia iude fit mentio de
quodam prelio vbi in ter
ra galaad iudas habebat pug
nare contra thimoteum ducem fili
orum amon qui cum magno exerci
tu atque etiam maximo ab altera par
te cuiusdam torrentis stabat oppo
situs contra ipsum vbi est. Thimo
teus viso iuda iste fertur dixisse
si inquit transierit ad nos iudas pro
us non poterimus sustinere eum
et potens poterit aduersum nos si
vero transfretare timuerit et ex al
tera parte aque castra posuerit tunc
nos transeamus ad eos quia pote
rimus contra ipsos. Quod utique
eventus rerum probant quia iudas
statim prior transfretauit et omnis
populus post eum bellum contra
thimoteum constanter iniit et ipso
victo et multis occasis cetero fugauit.
Illud potest allegari pro
audacia quod audaces fortuna iu
uat quia reuera in factis bellicis
in litibus ac in quibuscumque contro
uersijs prosperi videmus succedere
prius et audaci aggredientibus
quam illis qui timide solent retroce
dere et preoccupationem hostium
expectare. Qui enim timet et re
trocedit aduersarijs suis ipsum
inuadendi audaciam inmittit: quod
vero audacter hostes aggreditur
seipsum formidabilem represen
tat. Melius est igitur ceteris pa
ribus preuenire quam preueniri et
fortunatius inuadere quam inuadi.
Vel allega quod quandoque homo potest

sibi ipsi sortem facere. et signū e-
uentus negocij futuri ꝑbavit
sibi dare. sicut patet de isto thi-
motheo qui sibi ipsi signū futu-
re victorie sup prioritate trāfita
ꝑposuit. cuius veritatē euētus
negocij ꝑbavit. et signū ha-
bes ꝑo regꝛ xiiij. sup. vide ibi
Vel dic ꝑ iudas dux exercitus
.i. bonus ductor vel prelatus in
prelio cōtra ꝑncipē filioꝝ amō
.i. cōtra dyabolū ꝑncipē re ꝑ
boꝝ ꝑriꝑ aquā trāfire. .i. ꝑriꝑ de-
bet ꝑicula aggredi et ꝑriꝑ hos-
tibus obuiare. ex^m subditis bñ
opandi dare. et eos ad simile ꝑ-
uocare. et hoc quia ꝑ certo quā-
do ꝑncipēs. .i. ꝑlatus ꝑ exempli-
dationē ꝑriꝑ aggreditur spūa-
lia. populus subditoꝝ eū liben-
ter sequitur et trāfire ꝑ eū et si-
milia bona opa facere ex^o istiꝑ
aiatur. **ꝑs** Aquila ꝑuocāꝝ ad
volandū pullos suos. et sup eos
volitans. **Bonus** igitꝛ dux et ꝑ-
latus debet subditos in boīs ex-
ēplis ꝑcedē atqꝛ opibꝛ. vt bo-
nū ex^m subditis possit dare. **Ni-
ch.** ij. Ascendit ante eos ꝑādēs
iter. **Iudas** fugatis hostibus
suis qui filios israhel qui erant
in galaad destruere voluerūt ip-
sos filios israhel ꝑ eū liberatos
cum omnibus rebus suis et vx-
oribꝛ et natis in terram iuda vt
ibi securius viuerent secum du-
xit. **In** via igitꝛ erat iudas ex-
tremos congregans et eos dul-
citer commonens et exhortans

In istis iudas bonis duobꝛ
et prelatis formam tradidit. q̄-
liter subditos suos ab hostibꝛ
spiritualibus scilicet ab hereti-
cis et demonibus debent eripē.
et si vident eos esse in loco peri-
culi in societate mala vel pericu-
losa. vel in prosperitatibus et de-
licijs huius mūdi debēt eos ad
locum securum scilicet israheli-
tarum idest bonorum virorum
societatem transducere et in ter-
ram iuda. idest in ecclesiam vel
vitam bonam suis bonis exem-
plis. et verbis transſerre dicētes
illud **Luce** secundo. **Trans**eamꝛ
vsqꝛ ad bethleem zē **Ipsos** etiā
ne ꝑ lassitudine tribulacoꝝ de-
ſperent debet in via huius vite
laboriose exhortari benigniter
et fouere. et extremos idest pau-
peres et simplices vel peccato-
res ad vnitatem ecclesie congre-
gare dicens illud **Ezechielis** tri-
ſecimo quarto. **Quod** perierat
requiram: quod abiectum erat
reducam et illud quod fractum
erat consolidabo. et cetera. **Jo-
sephus** et azarias quos iudas
in terra iuda reliquerat in custo-
diam. et quibus preceperat ne
contra quemcumqꝛ pugnarent
sed ꝑ terram diligētius custodi-
rent. audientes tam prelia iude
qm simonis prospera gesta vo-
luerunt et ipi sibi nomen facere
et ideo contra gentes contra ꝑe-
ceptum iude bellare atqꝛ pug-
naē disposuerūt. **Faciamꝛ** inquit

nobis nomen et pugnemus contra
gentes quae in circuitu nostro sunt
deus autem eorum superbia confudit quia
a gozia fuerunt victi et duo mi-
lia populi israel ceciderunt et
cum ignominia redierunt. Et as-
signatur ibi alia ratio quia isti non
erant de semine virorum istorum
per quos salus israel facta est. **S**ic
ponitur ibi de sacerdotibus qui
altera vice dum voluerunt forti-
ter facere et indiscrete ad prelium
exierunt quae turpiter in prelio cecide-
runt. **I**llud allega contra presump-
tuosos quia multi sunt qui quan-
do prelia iude et symonis id est
virtutes sanctorum virorum audi-
unt et eorum prelia contra spiri-
tuales hostes attendunt similia
attemperare presumunt et sibi no-
men et famam acquirere concupis-
cunt et ideo non propriam fragilita-
tem considerantes sed potius de
suis viribus confidentes sepe fit
quod indiscrete aduam aggrediuntur
contra spirituales hostes per difficiles
modos abstinentiarum et afflictio-
num sine consilio preliantur nec
sunt contenti custodire terram si-
bi commissam id est non sunt con-
tenti se custodire a peccato. **H**ic
pra vires suas aggredi duam mo-
luntur. **E**xodi xvij. **S**tulto la-
bore consumeris ultra vires tuas
est negocium. **S**ed sepe fit quod de-
us volens presumptionem eorum
nominis et fame ac potentiam
refecare permittit eos vinci a tem-
ptationibus et hostibus superari et quae

contenti vita et professione sibi
commissa non erant sed gloriam
acquirere sperauerunt finit eos
cum dampno suo et aliorum vi-
cibus succumbere et pro gloria ap-
petitua ignominiam reportare
noscuntur. **I**gitur poterat sibi di-
ci illud iij. **R**eg. xiiij. **C**ontem-
esto glorie tue et sede in loco tuo

Vel allega exemplariter quomodo se-
pe fit quod illi qui famam et inanem
gloriam concupiscunt solent bel-
la noua emittere et per lites et con-
trouersias alios inuadere et super-
vires ardua aggredi et indiscre-
te sine consilio et in factis diffici-
libus immiscere dato quod non sint de
semine vel genere ipsorum ad quod
pertinent talia exercere. **S**ed vere
sepe fit quod isti superant et unde va-
nam gloriam sperauerant vitu-
perium consequuntur sicut ad li-
teram positur de **J**oas rege iuda
iij. **R**eg. xiiij. vide ibi. **V**el alle-
ga quod qui sine consilio facta sua
faciunt et in sensu suo confidentes for-
titer facere credunt faciliter pe-
reunt et succumbunt. **I**deo bene
dicitur eca. xxij. sine consilio mi-
hil facias. **D**icitur hic quod cum mi-
nici regis antiochi arcam eius quae erat
in iherusalem occupare vellet mili-
tes obsessi auxilium petentes a rege
sibi per haec verba scripserunt. **A**pplicuerunt
hostes ad arcam occupare eam et non
preueniens eos paulatim maiora fa-
ciunt et non potest obtinere eos. **S**ic
videtur cum hostes nostri a temptationibus spirituum mi-
nistrum arcam mentis per consensum capere non

in principijs occurratur intantū
iū alefcāt q̄ p̄ vir succūbūt.

Quoniam rex iuueis antiochus
cū maximo exercitū remiſſi
in plūm extra iudam
et filios israhel et trigintaduos ele
phātes doctos ad plūm secum
haberet. ostēderūt ipsis elephā
tibz sanguinē vne et mori ad a
ciendū eos ad preliū et p̄posue
runt turres ligneas sup̄ eos fir
mas et p̄tegētes et quibz erant
machine et trigintaduo viri vir
tutis p̄gnantes desup̄ et intus
magister bestie et bestie diuerſe
eiāt p̄ legioēs et mille viri et q̄n
genti equites circa quālibet bes
tiā ordinati q̄ exercitū discurren
tes strages hostiū faciebant

Dic q̄ antiochus. q̄ interpretat̄
princeps meoīs. s̄ḡt dyabolū
qui in exercitū suo cōtra israhel
.i. cōtra eccliam et cōtra viros iu
stos magnos elephātes. i. ma
gnos mūdi principes et tirānos
ordinat. Isti em̄ sūt dyaboli cō
adiutores et in suo exercitū for
tiores et ad nocendum simplia
bus terribiliores. Jacobi secūdo
Nonne diuites p̄ potentia op
primunt vos? Isti enim sūt qui
bus insident turres. i. alte mun
di dignitates castra et ciuitates
in quibz machine. i. machinaci
ones cōtra pauperes et mali cō
filiarij habitāt et in quibz tri ḡ
taduo viri virtutis. i. multitudo
balliuoz et maloz famulozū la
titat. q̄ oēs extra filios israhel. i.

contra innocentes et pauperes
subditos vel cōtra eccliaz et ecclōs
simul pugnant. intus in sua turri
.i. in domo sua vnus qui dicit̄
maḡ bestie latitat qz vnus q̄sq̄ta
lis p̄nceps sp̄ aliquē p̄ncipalem
ofiliariū hz. q̄ ip̄z i suis malicijs
dirigit et gubnat. Ad hāz ei vide
m̄ q̄ mali p̄ncipes in turribus
officijs et domibz suis tenent et
sustinet multos malos ofiliari
os secretarios machinatores et
ballistatores. i. iferioēs balliuos
q̄ oēs generalit̄ militant extra bo
nos. **Sup̄. v. Cōgregate sūt gē
tes aduersū nos. 2c.** Istas etiā
bestias. i. bestiales p̄ncipes ml
ti milites et eq̄tes. i. multi alij
iferioēs nobiles vel eozū fuitoēs
contant̄ q̄si ad volūtate aliozū
circueūt et sequūt et de eoz rapi
mis viuūt et sub eis i eoz fraude
lucrū acq̄runt et q̄aiqz se vterit
ab eo nō recedēt. **Pro. xix. Ml
ti colūt p̄sonā potētis 2c.** Istis
aut̄ elephātibz on̄dūt mgri eo
rū sanguinē vne et mori. vt eos
ad plūm aciet qz p̄ cōtra ista ē ve
ritas qz mgri eoz elephātū. i. ad
ulatoēs p̄ncipū sanguinē s̄z que
p̄cessoēs eozū et crudelitate quā
cōtra eccliaz et paupes exercierūt e
is on̄dēt et p̄ oculis eis ponūt.
et sic eos ad plūm exactōnū ex
fili aciuūt et aiāt. **Sanguinē etiā
crudelitatis ip̄s dicit̄ on̄dē. q̄n
mōs et vias q̄bz sub sp̄e iusticie
sanguinē et sbaz paupz possit de
uorare et rapere eisdem ofilunt**

et exponunt **N**umei xxiiij. **N**ō
accubabit leo donec rapueit pre
dā. Sic igitur fit q̄ isti elephan
tes cum illis qui in turrib⁹ eorū
morantur et qui eos sequunt⁹ et
qui adulatorie sanguinē eis pro
pinare videntur iudā et israheli
tas id ē bonos ecclesiasticos sub
ditos p̄sequunt⁹. **V**el illud qd̄ de
illis elephantib⁹ dicitur applica
ad martires qui viso sanguine
vive et moti idest visa et confide
rata passione xp̄i ad preliū con
tra tyrannos animati fuerunt. et
et cores eorū reprobando et con
tra eos predicādo mortem et san
guinē contempserūt. **I**sti habu
erūt turres dignitatum et ecclesi
arū in quibus multi sp̄uales mi
lites continebantur qui contra hos
tes fidei pugnauerūt multi tam
equites q̄ pedites ipsos ad fidē
secuti sunt et p̄ eos ceciderūt **Ge.**
p̄mo **D**eliabat que prima erat
cetera sequebantur. **E**leazar vi
dens ynum de elephantib⁹ q̄ sta
bant contra iudeos ceteris altio
rē et loricas regijs loricatū regē
esse in eo idest in turri lignea be
stie sup̄ omnia extimavit q̄ p̄p̄
vt populū suū liberaret et nomē
sibi acquireret propulsis hīc et
inde hostib⁹ vsq; ad bestiam pe
netrauit et elephanti se sup̄posuit
et eum sic sup̄positus interfecit re
gem tamen nō vulneauit sed oc
cisa bestia et cadente sub ipsa op
pressus perijt et nec nomen sibi
acquisiuit nec populū suū li

berauit sid̄ pot̄i? vt ibidē dicitur
popul⁹ iudeorū regis impetum
ferre non sustinēs ab ipso fugit
et diuertit **E**leazar q̄ erat vn⁹
de principib⁹ iudeorū potest op
time siḡre phariseos et principes
iudeorū quales fuerūt annas et
cayphas **I**sti videntes contra se
elephantes idest plures ap̄los
dimicare et predicare videntes
vnum ceteris eminendiorē scilicet
xp̄m loricas regis id est diuinis
miraculis et operib⁹ arcū septū
intantum vt eis verisimile poterat
esse regem idest deum et diuinaz
naturam in eo latitare ipsum oī
no occidere decreuerunt quia sic
populū suū a romanis liberaē
et a fide et potencia istī? qui iam
p̄dicatus in ea fuerat eripere cre
diderunt dicentes illud **Iob. xi.**
Ne forte veniāt romani ac. **E**x
pedit em̄ vt moiatur. **I**stum igit̄
p̄ mortē hūanitatē fecerūt cade
re regem tñ idē deū seu deitatē nō
potuerūt ledere. sed semetipsos
quoq; sub eo occasionalit̄ peme
rūt inquantū propter peccatum
mortis xp̄i tādē destructi fuerūt
nec p̄p̄ hoc fidē et ei⁹ potētā ex
titerūt. sed pot̄i? ip̄a crescēte p̄
ip̄i⁹ elephanti⁹ mortē ip̄i piē me
ruerūt **Isa. lxiiij.** **A**fflixerūt sp̄m
sc̄i ei⁹ et cōuers⁹ ē eis in inimicū
et ip̄sē debellauit eos. **V**el dic
de dyabolo vt supra libro de cō
capitulo de dracone capitulo ter
cio vel quarto. **V**el allega con
tra presumptuosos qui inanis

glorie cupidi appetūt sibi facere
nomē et iō contra einentiores se
et fortiores quādoq; insurgunt
et eos potenter ipetūt et iuadūt
quib; tamē bene quādoq; nō cē-
dit qz dato q; illi aliū ledant. vi-
res tamē attenuāt et seipso; sb-
uertūt. **Del** dic ad hām de fatu-
is militib; q; sup; vires suas vo-
lūt facere q; tamē in ipso conatu
suo dū alios occidūt solēt et ipi
perire. **Jerē. xlvj.** Fortis impedit
in forte: et ambo in foueā cē-
derūt. **Del** vt exponit quidā
tūc hō elephātē pimit. quando
carnē suā mūdū vel dyabolū vi-
dit et quādo turres. i. dignitates
seculi cōtēpmit. **De**xtamē tūc sb
isto motū qn de victoria in sup-
biā eleuat. **Ozee. xiiij.** Ego mors
tua o mors. **Del** allega de mar-
tirib; qui tūanos gladio vbi dei
occiderūt ipsi tamen corporaliē
p martirium succubuerunt.
Hic habes gaim antiochus et
exercitus eius pugnaret contra
bethsuram et tandem contra san-
ctificacionē. quia in vtroq; loco
cibi defecerunt. et quia sabbatū
erat terre illi qui in istis muicōi-
bo erant cum hostib; pacem fe-
cerunt. et eis portas aperuerūt
Antiochus vero intrans sancti-
ficacionem protinus pacem fre-
git. et muros in arcui tudissipa-
ri mandauit. **Sic** vere dico q;
tūc in bethsura et sanctificacione
idest in seculo et in claustro cum
antiocho. idest cum diabolo et

viciozū exercitū fideles impug-
nati ianuas cordis aperiuunt. et
eum intus per malas complacē-
tias recipiunt. quando cibi spi-
ritualis doctrine diuineq; scrip-
ture eis deficiunt et quando sab-
bata quietis et ocij necnon festi-
uitates temporalis prosperita-
tis incumbunt. **Illud** enim in ec-
clesia et religione specialiter vi-
detur vt propter defectum scien-
tie et propter abundantiam qe-
tis et opulentie diabolū itroduc-
tū et sibi populū subiugatū qua-
si penitus intuemur. **Supra** secū-
do **Cōstituerunt** eis prelium in
sabbato: et occiderūt de illis mil-
le viros. **Et** ezechielis decimosex-
to dicitur. **Q**uec fuit iniquitas
zodome. **Iste** em murū sanctificō-
nis. i. obseruātiās eccāsticās et
sanxioēs canoicas ac regulās
obseruātiās iā ibi dissipauit. et
se ibidem impare et esse dominū
declarauit. **Iā** em delectacionib;
et vicij; ab omni pte patet igres-
sus et iā nō ē qui cobibeat hos-
tium spiritualium impetū et ac-
cessus. **Trenozum** secundo **Iu-**
rit antemurale et murus pariter
dissipatus ē: defixe sūt in terris
portē eius. **Si** vis pone qua-
re bethsura figt mūdū qz domū
acerba interpretat. qz acerbitas
tribulacōnum in mūdi domiali
o repit. **Et** si vis dic q; antio-
ch; capta bethsura sanctificacio
nē iuadit. quia dyabolus subiu-
gato secularium statu ecā statū

ecclesiasticum subiugae intedit
et actius supeditatis et victis
etiam clericos contemplatiuos
capit et cetera.

Alchim? quidam de semi
ne aaron adiucto sibi ce
tu virosum iniquorum
dux et gubernator eat. qui ad sa
cerdotium ambiebat ad regem de
metriū venit et accusans iudam
et fratres ei? apud euz Rex igit
isti q̄ iude et fratrib? eiu? detrahe
bat sūmū sacerdotium cōtulit et
cū eo bachidē quendā de suis p̄n
cipibus et amias cū exercitu in t̄
ram iuda misit. ad quos cū remis
set congregatio scribarū require
re que pacis sunt dicētes. homo
sacerdos de semine aaron venit nō
decipiet nos. **P**severo alchim? cū
verba pacifica eis locut? fuisset
et ipsos nequaquā ledere iurasset
factum est q? ei crediderūt et sta
tim lxx viros de eis occidit extra
propū iuramentū. Tandē in ibe
rusalem venies multos de popu
lo interfecit et conuenerūt ad eū
qui conturbabāt populū suū et
terā iuda obtinuerunt et sic ipse
alchim? et sui multo plus q? gē
tiles fecerunt filiosq; israhel gra
uauerūt. **I**sta p̄nt allegari con
tra ambiciosos: quia quando ali
quis alchim? vel ambicios? ali
quis sacerdotiū .i. dignitatē ali
quā ambit ante omnia ceterum et
congregationem virosum iniquo
rū sibi cōgregat et adiūgit. **T**ā
dem vero ad regem .i. ad mūdi

principes recurrit vel ad regem
id ē ad superiorē prelatum accedit
Apud quem ante omnia alios
accusat et de ei? hostib? detrahit
et se prop̄ eū exheredatū fuisse
et pro ecclesia multū sustinuisse
conqueritur et dicit. **I**git? sepe
accidit quia adulatores et detra
ctores facilliter a maiorib? audi
unt? et aliorum accusatores dili
gunt: tales ad sacerdotiū et dig
nitate quā ambierant promouē
tur. **I**ta q? bachides id ē aliquis
de amicis ipsius superioris pro in
ducendo eum in possessionē sibi
adiūgitur et datur. **V**erū quia qn̄
q; fit q? pro libito non admittit?
ad possessionē. **I**deo ī p̄ncipio v̄
bis pacific? vtitur: multa iurat et
pacificatur ita q? sibi a scribis pacē
petentib? id ē a canonicis et fra
tribus pacificis et simplicib? cre
ditur et quia sacerdos de semine
aaron ē idest p̄sona sacerdotal?
et ecclesiastica ad quā p̄tinet bonā
conscienciam habere ideo ab ip
sis ad sacerdotij et dignitatis of
ficiū acceptatur. **S**ed statim re
uera quādo videt se indutum cō
tra eos debachatur et subditos ex
actionib? et iniurijs afficit ita
q? non pacific? sed impi? et cru
delis declaratur multos spūaliē
occidit multos deponit et depre
datur. **S**up̄ ca. p̄mo. **L**ocutus est
ad eos verba pacifica in dolo et
crediderunt ei et irruit super ci
uitatem et percussit eam plaga
et perdidit populū multum

ex israhel et accepit spolia ciui-
tatis **I**lli qui soliti sunt turbare ci-
uitatem et populū vt sunt mali et
litigiosi accusatores et detracto-
res ad eū aggregāt. q̄s p̄ alijs
tq̄ maḡ sibi similes diligēs ter-
rā iuda in eorū manibz tradidit
inquantū ptātes et officia sup a-
lios eis tribuit **I**nfra cū elegit i-
pios viros. et elegit eos dn̄s
regionis. **S**ic igit̄ fit q̄ iste ma-
lus sacerdos et sui familiares i-
pii. i. tales mali p̄lati et eoz mi-
nistri ipij filios israhel. i. bonos
fideles magis grauat q̄ gentes
.i. q̄ ip̄i p̄ncipes seculares quia
plus vidēt multociēs de rapina
et crudelitate in curijs prelatoz
q̄ p̄ncipū t̄renorū. et plus suos
paup̄es opp̄mūt sac̄dotes cleri-
ci q̄m seculares balliui et tirāni.
et pl̄ etiā ḡuant quādoqz subdi-
tos et opatriote et domestici q̄
alij maḡ extranei et remoti. **V**n̄
math. x. dicitur. **T**radet frater
fratrem et filius patrem et ilur-
gent filij in parentes. et morte
eos afficient **E**t inimici hoīs do-
mestici eius zc̄ **I**gitur de talibz
malis ecclesiasticis dicitur **J**ere-
tercio capitu. **S**ac̄dotes nō dire-
rūt vbi ē dn̄s: zc̄ **I**mpius mi-
chanoz miatus fuit tēplo leuās
manū in supbia contra eū q̄ ip̄-
sū flāmis incenderet. nisi iudas
et exercitus ei? volūtati ei? tradēt
deus tamē aliē ordinauit. qz con-
fecto p̄lio contra iudā ip̄se p̄t̄
in bello cecidit et iudas caput e-

ius et brachiū qd̄ cōtra tēplū le-
uauerat amputat et cōtra iheru-
salem suspendit. exercitus vero
eius ipsū cecidisse cōspiciens. et
arma sua p̄ncipēs fugit. quē po-
pulus israhel p̄sequēs totū iter
emit. ita qz nec vn̄ qd̄ sup̄fuit
nec remāsit **I**llud allega exem-
plariter cōtra eos q̄ cōtra tēpla
et ecclesias sunt impij vt qui mi-
nando cōtra deū et eccēz ei? sūt
sup̄bi. qz sepe fit qz iusto de iu-
dicio anteq̄ implē possent qd̄ i-
cepant peūt. et p̄ morte vel ifoz-
tunū ip̄ otentes fiūt et exercit̄
et auxiliares eorū ab ip̄is fu-
giūt **V**igil ei de celo. i. de? q̄ cōtra
tales vigilat dicit illud daniel.
iij **S**uccidite arbore et ramos e-
ius. scz caput et brachiū p̄fendi-
te et fugiāt bestie q̄ subtus eam
sūt et de ramis eius volucres celi
Vel si vis allega hic qz ruina
p̄ncipis est cā peccā et ruine sub-
ditoz **Q**n̄ em̄ nichanoz p̄nceps
q̄ interpretat̄ stans. i. lucna dz eē
q̄ tū ad ipsū p̄ alijs p̄tinet p̄
seueratiā stare p̄ doctrinā et exē-
pla lucerne iuxta illd̄. math. v.
vos estis lux mūdi. in bello con-
tra vicia cadit. et p̄ diuersa peccā
ante hostes sp̄uales succumbit
caputqz recte intentionis et brā-
chium bone operationis perdit
statim exercitus subditorum su-
orum exemplo ei? arma virtu-
tum proijāt et dimittit. et vndi-
qz p̄ vicia dispersus an̄ hostes
sp̄uales p̄t̄ ita qz vix vn̄ p̄sistit

Intra ix ca. machab Judas cecidit et ceteri fugerunt. Nam ut dicit Gregorius. vita malorum trahit ab alijs in exemplum. Zach. xiiij. Per autem pastores: et dispergent oves

Hic fit mentio de potentia romanorum et inter cetera hic dicitur quod curiam fecerunt sibi romani trecentos et viginti senatores. consilium agentes et unum singulis annis magistratum suum mittentes. Inter ipsos autem nullus diadema portabat sed omnes obediebant uni: et zelus et invidia contra eos nulli quod erat dicitur ibi quod pacem et amicitiam cum amicis et socijs optime servabant et quod usque ad remotissimas terras reges et tyrannos sibi subiecerant: metalla auri et argenti que erant in hispania acquirant. Et ut concludatur brevis quibus volebant esse auxilio ut regnarent regnabant: quos vero vellet non regnare a regno pellebant. Ad istos igitur misit iudas legatos suos amicitiam facere ut sic posset a suis hostibus tutus esse. Ita prout applicari ad dominos romanos scilicet papam et cardinales. quia isti sibi curiam romanam fecerunt et eam pro diffiniendis negocijs et iudicijs reddendis ordinaverunt. quam multis et magnis consilijs fulserunt. Unum etiam ex seipsum in papam et magistrum suum solent eligere: cui sine invidia unusquisque liber debent obedire. Gen. xliij. Dicitur uni filij sumus. Et brevis tantum est hodie potentia istius curie et suorum quod reges et regna ad hanc

sibi sunt subiecta: metalla auri et argenti id est divitiarum copia est eis adiecta et instituendi reges. id est pro movendi ecclesiasticos sibi preteritis est autoritas attributa. Isti enim quos volunt regnare et promoveri faciunt: quos vero nolunt a regno expellunt. ita quod iam potest eis dici illud numeri xxiij. Non enim quod benedictus est cui benedixeris: maledictus autem in quem gesseris maledictionem. Isti igitur inter se non debent zelum nec invidiam habere: nec aliquis debet portare dyadema. id est nullus debet alteri pro superbia preferri. sed omnes uni. id est summo pontifici debent obedire pacifice. Et si sic fecerint omnes occupabunt eorum amicitias habere. quia pro certo in quocumque collegio quam subditi pacifice et quiete vivunt et inter se zelum et invidiam non habent nec alijs se preferunt sed uni scilicet plato summo humiliter obediunt. ipsorum dominaciones crescunt et omnes tam sanctos quam alij ipsorum amicitias querunt et expectant. Unde in iheremias. Pacem et veritatem diligite dicit dominus deus. Forma pacis et federis inter iudeos et romanos talis erat. quod unus populus alium in suis bellis et necessitatibus si tempus pateret tenebat iuvare. et hoc ad propria stipendia. quia nullus debebat alteri aliquid ministrare. Hic potest notari quod veri amici socios et amicos in necessitatibus adiuvant et quod ipsos stipendijs et expensis nunquam gravant. sed proprijs stipendijs pro eisdem militat

et alij casu simili quando ingru-
it necitas ipsos adiuuat. Pro-
xviii. qui adiuuat a frē. 2c

Hic fit metio de constantis-
sima et nobilissima mor-
te iude qua p certo mor-
ti istius nobilissimi leoide princi-
pis impatoris qui cu sexcentis co-
tra sexcenta milia gloriose se mori-
turus obiecit possem congrue co-
pare. nisi q non licet stilu meu
contra historias dilatae. Sic igit
actu e q demetrius audita mor-
te nichanois bachide cu dextro
cornu sue milicie mitteret contra
iuda cuius exercitus fortitudi-
ne iude socij formidantes ab e-
o recesserunt. et ipsu cu octingen-
tis viris solumodo reliqet. Qui-
bus ecia certantibus hosti cede et
asserentibus impossibile ee contra ta-
tam multitudinem pualē. Judas
ad h verba rudit. Absit inquit
istam re facere vt fugiamus ab
eis et si a ppinquerit tepus no-
stru moriamur in vute p fra-
tres nros. et no inferamus ma-
culā in gloria nra. Sic igit factu
est. q contra regis exercitu qui in
duo se diuiserat poteter irrupit
dextz cornu qd erat alte ro forti-
us continuo supavit. sinistru vo
cornu. i. ps sinistra exercitus reg
contra ipsu pualuit et ipsu cede a-
lioru fessum pstravit. Judas em
caedit. et ceteri fugerit et sic que
fortiores suprae nequierat debili-
oes postea deiecerunt. Ita pnt
allegari qlis debet ee ostia boi

ducis qz nuqm debet periculum
metuere. s potius fortune se co-
mittere. et morti se exponere. q
vereaude fugē et obtenta gloria
deturpare ex istius leomide. q
milites suos hortabat de gloia
plurimu. de vita vero nichil spe-
iadu. Magis em se dicebat debe-
re patrie q vite. quimo milites
suos hortabat taliter in mane
prafuros tq in inferno cenatu-
ros. Pradece inquit milites in i-
ferno cenaturi sicut ponit orosi-
us li. ij. Ex ecia beati lodouici e-
gis fraco. qui in egipto contra
sarracenos existens qd p pialu
sibi et exercitui suo propter aqz
mundacionem et hostium pre-
uentionem imminere videret fu-
gere tamen noluit. ymmo auda
militi fugam capienti respondit
Absit inquit gallie vt reges fra-
cie terga vertant fidei inimias.
De isto eciam iuda legitur scā
do machabeozum quinto capit-
tulo. q ipse hortabatur suos sb
ire periculum. Unde igitur duci
seu principi dicitur illud ecclesi-
astici quadagesimoprimo. Noli
metuere iudicium mortis. Et ec-
castia qrtō. Usq ad mortē certa
pro iusticia. Vel si vis allega-
q bono principe vel plato mor-
tuo vel absente subditi facili sup-
ant. Zach. viij. Percite pasto-
rem et disperget oues. Duce vel
plato a vicijs supato facile sub-
diti supatur. inqtu ex ipi ma-
li fiunt vel inqtu no habent a q

erudiantur. **Prouerbiy xi.** Vbi nō
est gubernator: populus corru
et. **Vel** dic q̄ cum bachides qui
interpretatur luctus fortis idest
dyabolus ī exercitu victorū quā
contra iudā et ionathā et ei⁹ fra
tres idest contra xpm et sanctos
pparat habebat duo cornua id
est duas ptes dextrā et sinistram
hoc est dictu vicia maiora et mi
nora sepe fit q̄ iudas dextrū cor
nu supat qui tamē a sinistro pei
mit⁹ sc̄ q̄ homo maiora vicia su
pat et ab ipsis enormib⁹ emini
bus se preseruat et tamen mino
ra nō p̄cauen⁹ ab eis vincit⁹ et ad
iutoribus fugientib⁹ idest virtu
tib⁹ ab eis supat. **Ma. iij.** Dabo
pueros principes eorū et effeā
ti dominabuntur eis. **Mortuo**
iuda emerferunt viri iniqui in oī
bus finibus israhel et inualescen
te fame in terra tradidit se omnis
regio bachidi. qui elegit viros ī
pios et constituit eos dños regi
onis et p̄scrutabatur amicos iu
de et vindicabat se in illis et fac
ta est tribulatio magna ī israhel
Sic vere quādo iudas dux egre
gius idest bonus prelat⁹ iude⁹
vel officialis moritur statim inci
piunt pullulare viri impij in pa
tria qui propter defectionē cor̄ec
tionis mali fiunt qui tpe boni p̄
lati vel iudicis delicta sua facē nō
audebant: fit etiā q̄nq; q̄ bach
ides id ē malus rector et superior
sibi succedit cui propter famem
auaricie omnis regio aliquodēs

se tradit qz q̄nq; fit q̄ mali sub
diti famelic et auari maluz p̄la
tum eligunt et eius dominio se cō
mittunt pro eo q̄ p̄ eum se dita
ri statim credunt. **Job. vi.** Queri
tis me quia māducastis de pani
b⁹. **Vel** ad lram tota regio pre
fame se sibi tradit inquantuz tal
efficitur vsurarius. et tota patria
se sibi tempe caristie obligat et
submittit. p̄mo **Reg. ij.** Repleti
prius pro panibus se locauerūt
Iste igitur bachides idest mal⁹
superior sic introduct⁹ ad extirpā
dum īmergentes impios nō at
tendit sed potius viros iniquos
eligit quos in dignitatibus col
locans dños regionis constituit
bonos vero et iustos viros iude
mortui idest xpi vel boni prelati
amicos p̄scrutatur et confudit ita
q̄ tempe suo tribulacō et āgustia
in israhel. idest in ecclesia oritur
et insurgit **Proū. xxvij.** Regnā
tibus impijs ruine hominū. **Ist**
tud em̄ est cōe qz mali odio hñt
predecessores suos bonos solent
post mortem eorū amicos eoruz
inquirere et ipsos multipliciter
grauare. **Hic** habes q̄ filij am
bri q̄ prius iohannē fratrem iona
the occiderunt faciebāt nuptias
magnas. **Filiam** enim vnus de
principibus chanaan duxerat.
Ista q̄ auz apparatu magno nup
cias celebrabant **Jonathas** vero
et symon memores mortis fra
tris sui ipsis insidiati super eos
procedentes ad nuptias irruerūt

et eos occidētes spolia rapuerūt.
et sic nupcias eorū in luctum et
infortunū uerterūt. Sic ve
re sepe fit qdū filij hoīm vacāt
nuptijs aut leticijs h? mūdi et
filiam chananeorū. i. p̄sperita
tem mundanā in vxorē ducūt.
nec facinora q̄ commiserūt meditā
t̄ aut recolūt hostes eorū scz dya
bolus et mors qui in insidijs la
titabāt repēte eos iterficiūt spo
lia diuidarū suarū eis auferunt
et gaudium suū in tristitiā cōu
tūt. **Prouer. xiiij.** Risus dolore
miscabit̄ et extrema gaudij luc
tus occupat. **Bachides** obtē
ta regioē iude multas ciuitates
muniuit ibiqz custodes vt exer
cerēt inimiciās ī israhel collōuit

Sic vō diabolus ī alijs officijs
custodes suos. i. malos officia
les collocat per quos in israhel
idest contra bonos inimiciās et
grauamina suscitāt et augmētāt.
Ps. Inimici vestri sūt iudices.
Alchimus summus sacerdos iū
quissim? cepit muros sancte do
mus interioris et opa p̄pheta
rū destruere propter quod per
cussus est et dissolutus paralisi.
et cōclusū est os eius ita qd non
potuit loqui amplius verbū nec
mandare de domo sua. et impe
dita sūt opa eius et est mortu?
tormento magno. **Sic** vero
fiat videmus mali prelati et su
periores quando vident se in di
gnitatibus constituto? statim in
cipiunt opa sanctorum suorum

vilipendere. muros idest obser
uantias regulares et propheta
rum idest sanctorum patrum o
pera et traditiones destruere no
uitates introducere. et illa que
per sanctos cū magna diligentia
facta et ordinata sunt immuta
re q̄p̄ sepe fit qd vltio dina istos
p̄mittit et ad hām paralisi vel alia ī
firmitate dissoluit. ita qd os cōfes
sionis eis tollit et eos tā cito pi
mit qd de domo cōscie sue aliud
ordinare nō p̄mittit. et mala o
pera que incēperūt dissoluit. **Augu
stinus** in sermone innocētuz
dicit. qd hac animaduersione p
cutitur peccator vt moriens ob
liuiscatur sui. qui dum viueret
oblitus est dei. **Vel** dic qd illi
sacerdotes et religiosi. qui mu
ros regularis obseruantie et o
pera prophetarum idest statuta
sanctorum patrum destruūt v'
sum lingue ad bene loquendū.
manus eciam ad bene operan
dum perdunt. et finaliter cum
magno tormento in inferno ha
bitant.

Habitauit ionathas in
iberusalem et cepit edi
ficare. et innouare ciui
tatem et extruere muros et qua
dris lapidibus montem syon
circuire. et fugerunt alienigene
quos bachides in munitionibz
posuit. et liberati sunt obsides
quos a filijs israhel ceperat. et
raptos in munitionibus serua
bat et detinebat. **Sic** vero quādo

in israhel .i. in ecclesia est **J**onathas qui interpretatur colūba veniens .i. bonus simplex et colūbinus prelatatus et maxime quando ibi personaliter habitat et moratur ibi pro certo tunc amplissima operatur . edificat enim et renouat locum suum temporali et spiritualiter montemque syon .i. dignitatem sibi commissam circum muris de quadris lapidibus idest bonis et virtuosis personis quas ibi promouet et introducit personaliter et sic ciuitatem ecclesie sibi commisit extruit moraliter et virtualiter **J**udith primo edificauit ciuitatem de lapidibus quadris et sectis **T**unc ista boni prelati presentia non solum in istis proficit immo multa alia bona facit . a facie eius fugiunt alienigene non audentes mala facere vel timore iusticie sue in patria compere . unde egyptij dixerunt exodi xiiij^o **F**ugiamus israhel . **B**oni qui obides ab alienigenis tenebantur . idest qui a malis diuersimode grauabantur per eius adiutorium liberantur quia boni prelati presentia fugat malos liberat oppresos promouet dignos reparat mores malos **I**deo ad litteram potest dici de quolibet bono principe **Ecce xxxiiij^o** **Q**uod perierat requirit . puer . ix . **S**apientia edificauit sibi domum **C**um **J**onathas occurrisset **A**lexandro regi asie apud ptholomaida ubi nuptias celebrabat et **P**tholo-

mei regis egypti filiam in uxorem ducebat dedit **J**onathas argentum et aurum et inuenit gratiam in conspectu eius et iussit eum rex spoliari vestibus suis et indui purpura . et collocauit eum rex sedere secum et scripsit eum inter amicos suos . magnificauit eum et posuit eum ducem et principem principatus . atque precepit quod nullus pugnaret contra ipsum et sic viri quidam impij qui ad accusandum ipsum venerant visa gloria fugerunt et ipsius presentiam timuerunt

Alexander qui interpretatur auferens angustias seu alleuians tenebras errorum per lumen fidei alleuiat et eterne mortis angustias abstulit ptholomaida que interpretatur ad mensuram deducta paradysum significat ubi secundum mensuram meritorum dabitur mensura premiozum **I**sta est igitur veritas finaliter quando **J**onathas .i. iustus et simplex homo veniet ad ptholomaidam idest ad paradysum ut in tempore tritice mensura et ut in conuiujs celestibus occurrat personaliter regi christo sic fiet quod rex videns ipsum habere et presentare aurum diuine gratie et caritatis . argentum mundicie et puritatis ipsum multipliciter honorabit et eum indumentis suis scilicet moralitate exuit et purpura eterne glorie ipsum decorabit quia secum in eterna quiete sedere faciet : et amicum suum ipsum constituet et principem eum faciet et accusatores eius

scz demones ab eo sepabit. et cōtra aduersa omnia securitatē sibi dabit ppetuā. Secundo esdre q̄rto. Tunc ap̄t rex. qz inuētus es sapiētior p̄nuus michi sedebis et cognatus meus vōberis.

Appollomius dux demetrii regionathā ad descēdēdū de montibus ad campum prouocat et ibi p̄liū sibi parat. Tu solus inquit resistis nobis qui ptātē exercēs contra nos in mōtibz. h̄ descende ad me in campū zē.

Sic vere dyabolus sūme nititur hoīem de mōtibz cōtemplacōis ad campū exterioris actiōis vel de mōte religionis ad cāpū mūdane habitacōis trahere sperās cōi ipsū facilius p̄ualē. Dicto appollonio m̄lti de exercitu suo ad templū dagō fugerūt sed ionathas ipsos p̄sequens ignē tēplo adhibuit. et octo milia vna cū tēplo succēdit. Sic ionathas xp̄s finaliter appollonium idest diabolū vincet et exercitū reprobōrum qui nūc in templo huius mundi seuros se esse reputant in inferno deiciet et succendet. P̄s J̄gnis ante ipsū p̄cedet et inflammabit in circuitu inimicos eius.

Ptolomeus rex egipti dedit alexandro regi asie filiā suā v̄xorē. Cū autē cōcupiuit regnum ipsius et q̄rebat in dolo obtinē eū et adiūgē regno suo. et ideo congregauit exercitū suū sicut arenā

maris et intrāit regnum alexandri et ap̄iebāt ei ciuitates. Sic enim preceperat alexander pro eo qz socius eius esset ptolomeus et cōsideret in eodē. Ipse vero statim ciuitates occupabat. et ibi p̄ custodia suo noīe faciēda milites assignabat. et intrāit ptolomeus antiochiā et imposuit sibi duo diademata scilicet egipti et asie et filiā suā quā alexandro dederat abstulit ab eodem imponens ei licet falsē qz ipsa uoluerat occidisse et dedit eam demetrio inimico alexandri et uēit alexander contra eum in preliū et victus fuit et fugit in arabia. et sic ptolomeus optinuit regnum eius. Gadiel autē arabs abstulit alexandri caput et misit ptolomeo. Verumtamen sic actum est qz dictus ptolomeus post tantam gloriā tam prodiciose acq̄sitā infra tres dies mortuus est et exercitus eius qui erat in castris occidit eos q̄ erant in custodia ciuitatum.

Ista possunt exemplariter allegari contra multos primo enim allegari potest contra proditores. qui in dolo et sub specie aīcie occupant quando q̄aliorum dignitatē et regna et tūc publice rumpunt fedus et amicitiam quam habuerant cum eis imponētes falsa cōmīna ut occasiōnem habeant ab eis recedendi. quia sicut dicitur in libro prouerbiorū salomōis decimo octauo.

Occasiones querit qui vult ab amico recedere. Ita potissime patent in amicis qui ego et statu suo non contenti ambiunt dominia aliorum. Ita fit quod fraude et malicia interueniente ipsos aliquando regno et dignitate priuantur dyademata honoris alieni occupant. **Pro. xix.** In capite eius multa dyademata. Sed tales non consueuerunt in talibus prosperari quin ymmo ubi habuerunt quod cupierant subito solent morte vel infortunijs pregruari. et de exercitijs quod sequantur eum id est de suis fauoribus et amicis alter in alterum debachari. **Ge. xvij.** Ergo ne uideat ista prosperabitur nonne aquila radices eius euellat et fructus eius distingat et siccabit et omnes palmites geminis ipsius arefcent. Illa enim que fraude et violentia acquiruntur non solent durare sed subito deficere sicut ad ista uideamus de tyrannis. **Vnde eccl. i.** Omnis potentatus breuis uita. Et Seneca dicit quod violenta in peria non perseverant. Vel si vis allega contra falsos mundi amicos qui semper se habent ad illum quod obtinet et qui non diligunt hominem nisi quod diu prosperatur. Iste enim alexander quod diu regnum tenuit ab isto godomel. supponitur dilectus fuisse et ideo victus dicitur ad arabiam refugisse. Iste tamen uideus eius infortunium ipsum amplius non dilexit sed potius pro amicitia illius qui regnum acquiserat caput

ipsum amputauit. Statim enim quando quis uenit ad infortunium et quod perdit regnum amicum suum pristinum ipsum abhominantur et in inimicos ei uertuntur et amicum illum qui regnant et qui de facto prosperantur totis uiribus amplectantur. **Pro. xiiij.** Etiam primo suo pauper odiosus est: amicum uero diuitum multi. Vel allega hoc de mutatione rerum supra iij. ca. primo dictum est quod rex asie qui tunc erat pro tempore occupauit egiptum et regnauit super duo regna imposuitque sibi duo dyademata egipti et asie. contra uero hic habemus quod rex egipti occupauit asiam et sibi duo dyademata imposuit et super duo regna regnauit quod quando aliquando unum regnum exaltatur et aliud deprimatur. et contra alterum alteri quam quod facit tantum quod ab eo sustinere cogitur. **Psalmus.** Erunt capientes eos qui se ceperant. et subicient exactores suos. Demetrius uideus quod filium terra in conspectu eius in securum in regno remisit exercitus suos excepto peregrino exercitu in sularum. proprios enim milites contra patrias remisit. extraneos retinuit. et inde factum est quod exercitus sui sic remissi ceperunt eum odio habere et contra eum murmurant. quapropter triphon occasione accepta contra eum rebellauit et exercitus remissos secum habuit et antiochum alexandri filium de arabia asciuit et in regno

ipsi collocant. aues sui de ptolomayda contra eum surrexerunt. et eum occidere voluerunt et eum ad palatium fugere compulerunt quem tria milia iudeorum sibi in auxilium missa liberauerunt et centum milia de ciuibus occiderunt. Illud potest allegari exemplariter quod non est tutum alicui confidere in pace et in prosperitate sua. Si enim iste demetrius semper timuisset. et infortunia que acciderent potuissent preuidere. numquam tribulationem incurrisset. nec se contra eum aliquis erexit. Unde dicitur proverbiorum viceesimo octauo. **B**eatus homo qui semper est pauidus. Vel dicitur contra pauperes et principes et magnates qui magis diligunt extraneos quam propinquos sibi et in suis curijs continet et promouet atque in officijs peregrinos ipsosque predilectos habent et caros. suos autem repellunt. Quapropter quandoque fit quod odium suorum solent incurrere. ita quod hostibus suis solent adherere et ipsum de regno et domino aliquoties fugare et contra eum rebellare. **N**on iustum est. quod homo illos quos in prosperitate et pace existens repudiet tribulationis tempore non inueniat ymmo perdat. **T**utum est igitur principi. suorum amicitiam custodire. et non nimis extraneis adherere. quia sicut dicitur prima ad Timotheum quinto. **Q**ui suorum domesti-

corum curiam non habet infidelis est. **N**eque bene dicitur eadem. **N**e de relinquantur amici antiqui. nouus non erit similis huic.

Dost pacta mita cum spartiatas et romam hic fit mentio quod tripho rex antiochi princeps maior ad regnum asie abiebat. quem antiochum dominum suum occidere cogitabat. Verumtamen quia sciebat ionathan iudeorum ducem regis esse strenuissimum defensorem ante omnia ipsum occidere temptauit. et multum machinationibus cauendum occidit. **P**ostea solus cum rege abulans ipsum perdidit in se fecit et imposito dyadeate loco ipsius regnum. sic per infra sequenti. **I**sta sunt applica quae volunt iniquam nocere et non audet prope eorum animos pro solent paulatim contra animos insurgere ut ipsis sublati de medio vel de potestate attenuati possent contra principes facilius preualere. **H**ic habes quod cum triphon vellet occidere ionatham. et non potest pro eo quod cum exercitu uenerat dissimulauit amicitiam et dona sibi attribuit. et eum pro alijs principibus honorauit tandem remittere exercitum sibi suggestit et promittens se sibi uelle tradere regionem prouincie et negocijs regis proficere. usque ad ptolomaidam secum duxit. ubi ipsum statim ligauit. et comites eius et mille viros quos secum duxerat occidi fecit ipsum vero satis citato post cum duobus filiis interfecit.

Triphon qui mitebat dū
suū interficere signat dyabolū
qui parauit occidere cristū **J**o-
natbas qui colūba interpretat^r si-
gnat virum iustum et simplicē
Sic igit^r est q^d triphō dyabol⁹
sūme temptat ionathā idest vi-
rum iustum per peccatū occidere
et ipsum per temptationes solet
ad se quasi auis rapta ad laque-
um cōuocare **S**ub specie em̄ boī
ip̄m ad se vocat vt occasione re-
perta ip̄m occidat exēplo **J**abe-
lis qui silaray ad se vocauit quez
sc̄a dormientem occidit **I**ntra
inquit ad me domine ne timeas
Judicā iij. **S**ed reuera quādoq;
inuenit cū ionatha tantū exerci-
tum virtutum et sanctorum ad
quos per deuotionem tantū ha-
bet patrocinū q^d in ipsum non
potest manum mittere nec ip̄m
per fortē temptatiōez inuadere
vel necare **I**deo ante omnia ista
ipse temptat q^d vtutū exercitūz
dimittat ip̄mq; mundi diuicijs
magnificat **Q**d ad hoc facit vt
facilius credat ei. et ad mortem
ip̄m trahat. puer. v. **F**auus di-
stillans labia meretricis. nouissi-
ma vero eius amara velut abfin-
theū **I**git^r officia et negocia re-
gis idest alta officia et dignita-
tes seculi pmittit sibi tradere dū
tamen exercitū virtutum velit di-
mittere et per consensum ī pecca-
tum descendere et venire **A**d hec
igit^r officia homo per affectum
vel effectū quāq; a dyabolo trahi-

tur ad quem dū descenderit statū
ab eo a vinculis malorū vel mala-
rum cōcupiarum ligat^r et tandē
diuersis vicijs strangulat^r et ad
eternum interitum deputat^r **D**ū
ei homo virtutū exercitū dimittit
et seculi negocia concupiscit.
mortem pene et culpe faciliē in-
currit **B**ene igit^r consulit sapiēs
ecclesiasticū xij **N**on credas ini-
mico tuo in eternum **Q**uia sicut
ibidē subiūgit^r **O**culus suū lacri-
mabit^r inimicus. et cū venerit tē-
tē **D**icit^r hic q^d symō mortuo
Jonatha fratre suo ipsum ī mo-
dym sepeliuit et super sepulcrū
patris et matris et quatuor fratrū
suorum septem pyramides sup
colūpnas fabricauit vbi arma
et naues ad eternā memoriā
sculpsit ita q^d a nauigantibus ma-
re videri poterāt ordinauit
Dic moraliter q^d modym quod
interpretat^r diiudicatio figt^r mē-
tē q^d seipsam diiudicare tenetur
q̄a s̄m apl̄m p̄a corin. xi **S**i nos
ip̄s diiudicare? non vtiq; di-
iudicaremur **D**ic itaq; q^d homo
iustus in modym idest in cōscie-
tia et memoria debz sepulcra pa-
rentū suorum et amicorum facē
inquantū mortem eorum debet
in mente habere: septem etiam
pyramides ibi debet cōstruere in
quāto septē opa m̄ie dz p̄ aiabo
istorū gerē vel habere. sculpsit^r as
eorum idest bonorum exemplo-
rum exterius alijs demonstrare in
quibus colūpnas idest boni p̄po-

fiti firmitatem arma .i. bonorum
opum probitatem .naues .i. con-
temptus seculi leue .i. transitoria
agilitatem debet sculperere vt sic
nautis .i. hoibus p maie b? mundi
nauigantibus ex^m et speculu possit
esse **I**sta enim tria scilicet columpna
naues et arma .i. p seuerantia co-
temptus mundi bona opa me-
moriam mortis comitat et du ali-
orum mortem in mente gerimus
in nob spualiter generantur .et
ideo de isto simone .i. viro iusto
potest dici illud **J**ob .xxi. Ipse
ad sepulchra duet et in cogerie
mortuorum vigilabit **H**ic ha-
bes qd simon abiecta omni iudu-
dicia de gaza et fugatis inde ali-
emigeis posuit ibi viros q legē
sciret et muniuit eā **G**aza que
interpretat fortitudo dñi signifi-
cat ecciam: simon q interpretatur
obediēs . figt bonū platu q deo
p alijs obedire d; **I**ste igit a ga-
sa .i. a ciuitate ecclie in q reuocet
potentia dei viui debz oem im-
mudicia victorū purgare et alie-
nigenas .i. multos hoies inde fu-
gare et viros q legē dei custodi-
unt .i. bonas psonas d; introdu-
cere . virtutibus eam debet mui-
re vt sic se possz cōtra hostes spū-
ales viriliter defensare **D**ñ ea se-
quēti dicit . qd in arce iberusalē
collocat iudeos viros q eēt ad
tutamentū citatis et regionis

Hic fit mētio quō sub si-
mone sumo sacdote po-
pulus iudeorū fuit ml-

tipliciter p̄speratus . et quō misit
romā amicitia renouare . et quō
clipeū aureū p̄o deū et minarū
misit . 2ē . h de oībo istis nihil ad
p̄sens t̄ago . **I**te hic ca . xv . fit
mētio quō triphon p̄ ātiochū fi-
liū demetrii fugat et quō ipse ā-
tioch? cōi simonē indignat . et
quō tēdebem? cū exercitū missus
a iuda filio simonis d̄terit h oīa
p̄mitto qz nichil video morali-
tatis . **C**ū simon p̄abularet re-
gionē iude . descendit in capū iberi-
co vbi ptolomeus aboli q ge-
ner erat sumi sacerdotis diues in
auro et argēto q erat i capō iberi-
co ipsū ad conuiuiū suscepit .
Symon vero ad eum cum duo-
obz filiis suis iuda et ionatha .
sicut ad amicum intravit . Verū
quia iste ambiebat ad regionis
ducatum iustaurato conuiuiū vi-
ros occultari fecit . et tandem si-
mon cum filiis suis inebriat et
letis . iste sumptis suis armis in
eos irruit . et ipsos neq̄ter inter-
fecit **E**t statim ad occupandum
iberusalē et sanctificationem
milites destinavit . **J**ohannem
vero filium simonis qui tunc e-
rat in gaza occidi iussit . sed h
p̄cognito precauit . et illos q
ad occidendum eum venerant iu-
gulavit **I**ste proditor seu tra-
ditor ptolomeus diabolum sig-
nificat . quia iste est qui summe
captat simonem et filios eius .
id est bonum et iustū prelatū et
bonos ipsi? imitatores de medio

tollere conat' vt sic possit in regi-
one idest in populo ad libitū im-
perare Quia igit' per fortitudi-
nem preualere contra istos non
pōt iam aliam viā querit ipsis
q' cōuinū mūdane p'speritatis
preparat et vino deliciarū ip's
inebriat Quos p' certo cū bene
viderit letos et ebrios a vino i-
mundi p'speris bene plenos tūc
se a occultos suos socios idest tē-
ptationes cōtra eos armat et sic
de diuersis vicij' eos temptans
pro voto superat atq; necat Et
sic totum cōuinū quod parauerat
et mūdi totam gloriam in lu-
ctum et tristitiam eis mutat. ij^o
regum xij. Cū temulētus fuerit
amon vino partite et interficite
eū Vel si vis dic q' iste dyabo-
lus qui videt scz hominē bene le-
tum et in cōuinio mūdane p'spe-
ritatis inersum tūc occultos su-
os socios scz mortem et infortu-
nia cōtra eū vocat et sic p' mortez
temporalem et eternam ipsos i-
terficiat Sup' ca^o ix. Cōuerse sūt
nupte in luctum a vox musicorū
suorū in lamentum

Expliat moralizatio p'imi macha-
beorū **I**ncipit moralizatio
secundi machabeorū

Antiochus rex ay
esset in parthide et i-
mensus exercitus
ay eo auaritia du-
ctus voluit tēplū
naneē vbi thesauros abscondi-
tos esse audierat spoliare sed cōsi-

lio sacerdotis seductus cū pau-
cis templū vt pecunias accipe-
ret est ingressus Sacerdotes ta-
men templū statim clausurunt
et aperto templi aditu mitten-
tes lapides ipsum cū suis occide-
runt et mēbratim diuidentes am-
putatis capitibus exterius pie-
cerunt Iste antiochus qui inter-
pretat' paup' filēs signat pau-
perem ambitiosum qui se fingit
silentem et benignū esse Iste sci-
ens q' i tēplo ecclesie sūt mlti di-
uiciay thesauri multa pingua
beneficia: sūme mitit' ibidem in-
trare et ibidem dignitatem obti-
nere et hoc non vt possit profi-
cere sed potius vt possit thesau-
ros possidere Quod vidēs sacer-
dos rector hui' tēpli scz d's ipm
quandoq; intrare permittit h' tā-
dem vbi non sperat occultum ad-
itum scz mortem et infortuniū
sibi aperit lapides tribulationū
in eum dimittit et sic ipsum occi-
dit et eum mēbratim diuidit in-
quantum corpus ab anima dis-
iungit Et sic non solum ipsū im-
mo illos quos secū duxerat idest
nepotulos a alios quo' in eccle-
sia promouerat capitibus idest
potentia et v'tute p'uat et eos de
templo suo idest de statu ecclesi-
astico eijcit atq; fugat Iecto at
et mortuo malo plawo sui etiam
cū ip'o deficiunt et a dignitatib'
in h' tēplo indigne obtētis vt cō-
munit' eijciuntur Osee ix. Prop-
ter maliciā adinuetionū eorū de